„Nagy dolgokat nem tudunk véghezvinni,
Csak kis dolgokat nagy szeretettel.”
/Teréz anya/

BONYHÁDI VARÁZSKAPU BÖLCSŐDE ÉS ÓVODA VÁROSI BÖLCSŐDE INTÉZMÉNYEGYSÉG

SZAKMAI PROGRAM

2026

BONYHÁDI VARÁZSKAPU BÖLCSŐDE ÉS ÓVODA
VÁROSI BÖLCSŐDE INTÉZMÉNYEGYSÉG
7150 Bonyhád, Fáy ltp. 21.

Tartalom

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI 4
1.1. Minőségpolitika, küldetésnyilatkozat 5
1.1.1. Bölcsődénk általános szándékai és irányvonala 5
1.1.2. A gondozás-nevelés folyamatában különösen törekszünk arra, hogy 5
1.1.3. Küldetésünknek tekintjük, hogy 5
1.1.4. Kiemelt célunk annak elérése, hogy 6
1.2. Jogszabályi háttér 6
2. AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET ÉS CÉLCSOPORT RÉSZLETES BEMUTATÁSA 7
2.1. Földrajzi elhelyezkedés 7
2.2. Gazdasági jellemzők 7
2.3. Demográfiai adatok, tendenciák 8
2.4. Az igénybe vevők elvárásai, szükségletei 8
3. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA 9
3.1. A gyermekek felvételének rendje 9
3.2. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végzők jogvédelme 10
3.2.1. A gyermeknek joga van 10
3.2.2. A szülőnek joga van 10
3.2.3. A kisgyermeknevelőnek joga van 11
3.3. Az ellátásról szóló tájékoztatás helyi módja 11
3.4. Bölcsődénk nyitva tartási rendje 11
4. BÖLCSŐDÉNK BEMUTATÁSA 12
4.1. Bölcsődénk szervezeti felépítése 12
4.2. Személyi feltételek 12
4.2.1. A kisgyermeknevelő legfontosabb feladatai 12
4.3. Tárgyi feltételek 13
4.3.1. Egészségügyi szempontok 13
4.3.2. Pedagógiai szempontok 13
5. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI, FŐBB HELYZETEI 14
5.1. Bölcsődei nevelésünk célja 14
5.2. Bölcsődei nevelésünk alapelvei 14
5.3. Bölcsődei nevelésünk feladata 16
5.3.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése 16
5.3.2. Az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása 17
5.3.2.1. Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend 17
5.3.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése 17
5.3.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése 18
5.4. Bölcsődei nevelésünk főbb helyzetei 18
5.4.1. Tanulás 18
5.4.2. Gondozás 19
5.4.3. Játék 19
5.4.4. Mozgás 20
5.4.5. Mondóka, ének 20
5.4.6. Vers, mese 20
5.4.7. Alkotó tevékenységek 21
5.4.8. Környezet – természet tevékeny megismerése 21
5.4.9. Egyéb tevékenységek 22
5.5. Bölcsődei nevelésünk megvalósításának feltételei 23
5.5.1. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer 23
5.5.2. Csoportszervezési elvek 23
5.5.3. A napirend kialakítása 23
5.6. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei 24
5.6.1. Kapcsolattartási formák a szülőkkel 24

5.7. Ünnepek, hagyományok, programok 26
5.8. Bölcsődénk kapcsolatrendszere 27
5.8.1. Intézményen belüli kapcsolatok 27
5.8.2. Intézményen kívüli kapcsolatok 28
6. DOKUMENTÁCIÓ 28
6.1.Családi füzet 29
6.2. Gyermek fejlődési dokumentáció 29
6.3. Csoportnapló 29
6.4. Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI) 29
6.5. Személyi térítési díjak nyilvántartása 29
7. ÉLELMEZÉS 29
8. ÉRDEKVÉDELEM 30
8.1. Az Érdekképviseleti Fórum működésének célja 30
8.2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata 30
8.3. Az Érdekképviseleti Fórum működése 30
8.4. Az Érdekképviseleti Fórum tagjai 30
9. KIEMELT FELADATOK 30
9.1. Sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelése, gondozása 30
9.2.Gyermekvédelem 31
9.3.Minőségbiztosítás 31
10. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA ..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
M E L L É K L E T E K ..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve	Bonyhád Város Önkormányzata
Fenntartó címe	7150 Bonyhád, Széchenyi tér 12.
Intézmény neve	BONYHÁDI VARÁZSKAPU BÖLCSŐDE ÉS ÓVODA
Székhelye	7150 Bonyhád, Széchenyi tér 3.
OM azonosítója	201 651
Alapító okirat száma	228-7/2017/35
Törzsszáma	798693
Telefon/fax	06 - 74 / 451 - 119
Intézményvezető	Máté Klára
Email cím	varazskapuovoda@gmail.com
Honlap	www.varazskapuovoda.hu

Az intézményegység

Neve	VÁROSI BÖLCSŐDE
Címe	7150 Bonyhád Fáy ltp.21.
Ágazati azonosítója	S0227338 S0228559(bölcsőde)
Telefon	06 - 74 / 451 – 713
Bölcsődevezető	Kaiser Angéla
E-mail	bolcsi.bonyhad@gmail.com
Szakágazat száma, megnevezése	889110 Bölcsődei ellátás
Kormányzati funkciók száma, megnevezése	104031 - Gyermekek bölcsődei ellátása 104035 - Gyermekétkeztetés bölcsődében 104036 - Munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben
A bölcsőde érvényességi területe	elsődlegesen Bonyhád város közigazgatási területe
Gyermekcsoportok száma	4
Engedélyezett férőhelyszám	48 fő
Nyitva tartás	munkanapokon 6.30 – 17.00 óráig (napi 10,5 óra)
Szakmai dolgozók létszáma	12 fő

1.1. Minőségpolitika, küldetésnyilatkozat

„Engem ne emeljen a magasba senki, ha nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök. Guggoljon ide mellém, ki nem csak hallani, de érteni akar, hogy közel legyen a szívdobogásunk."
(Bertalan Ferenc)

A Városi Bölcsőde tevékenységét a hatályos jogszabályok mellett országos érvényű szakmai alapdokumentum, irányelvek és ajánlások alapján végzi. Az ezekben meghatározott szakmai követelmények, elvek és módszerek érvényesülése az intézményegység számára kötelező.

1.1.1. Bölcsődénk általános szándékai és irányvonala

- a gyermeki személyiség tisztelete, az ENSZ egyezményben megfogalmazott, valamint a Gyermekvédelmi törvényben megfogalmazott gyermeki jogok betartása
- a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése
- a bölcsődei gondozás-nevelés értékeinek megőrzése
- a gondozás-nevelés gyakorlatának folyamatos fejlesztése
- a szakterülettel kapcsolatos kutatások eredményeinek figyelembe vétele

1.1.2. A gondozás-nevelés folyamatában különösen törekszünk arra, hogy

- Feltétel nélküli elfogadással, szeretetteljes empátiával és törődéssel gondozzuk-neveljük a ránk bízott kisgyermekeket.
- Olyan gondozási-nevelési körülményeket biztosítsunk, melyek garantálják a gyermeki személyiség egyenletes fejlődését minden területen.
- Olyan egységes bölcsődei kultúrát alakítsunk ki, melynek fókuszában a gyermek egyénisége, és az őt körülvevő család áll.
- Olyan családbarát bölcsődét működtessünk, ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel, megfelel a szülők igényeinek és a fenntartó is elégedett az ellátás minőségével.
- Olyan életkornak megfelelő, bőséges, korszerű és színes eszköztárat, valamint szabad játéktevékenységet biztosítsunk, hogy azok a különböző készségek, képességek fejlődéséhez megfelelő alapul szolgáljanak.
- Olyan színvonalú önállóságra tegyen szert a gyermek az önálló tevékenységek biztosításával, mely megkönnyíti az óvodába lépést számára.
- Olyan napirendet alakítsunk ki, melyben a különböző életkorú gyermekek számára biztosított a személyes igényekhez igazított tevékenységek egyensúlya.

1.1.3. Küldetésünknek tekintjük, hogy

- Szeretetteljes légkör és érzelmi biztonság megteremtésével segítsük elő az egészséges és harmonikus testi, szellemi, lelki fejlődést.
- A tőlünk kapott szeretet, törődést és segítőkészséget adják tovább társaiknak.
- Az 1-3 éves korosztály fejlődésének törvényszerűségére épülő, a gyermekek adottságait, természetes igényeit figyelembe vevő biztonságos, szakszerű gondozást-nevelést valósítsunk meg.
- Megtanítsuk a gyermekeket egymás tiszteletére, az egymáshoz való alkalmazkodásra, egymás értékeinek elismerésére, hogy elfogadják el a másságot, a különbözőséget.
- Egészséges életmódra és életvitelre, valamint a természet szeretetére és védelmére neveljük a kisgyermekeket.

- Megkedveltessük, megszerettessük a meséket, verseket, mondókákat, dalokat, a zenét, a táncot.
- A gyermekek környezete, tárgyai, eszközei a tevékenység során szerzett tapasztalást szolgálják, mely a tudás forrása számukra.
- A szülők legyenek aktív résztvevői bölcsődénk életének, bízzanak bennünk és tapasztalják meg azt, hogy tevékenységünk keretei között gyermekük fejlődése teljes mértékben biztosított.

1.1.4. Kiemelt célunk annak elérése, hogy

- Kisgyermeknevelőink szakmai tevékenységük során képesek legyenek önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hozni.
- Ennek érdekében jó színvonalú munkafeltételeket biztosítsunk számunkra.

A szakmai program elkészítésében a bölcsőde vezetője és helyettese vett részt. Alapjául a 2019-ben elfogadott Szakmai Program szolgál, melyet kisgyermeknevelésben jártas szakértő véleményezett. A legitimációs záradék a dokumentum végén található.

1.2. Jogszabályi háttér

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról
- 1998. évi XXXI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rend. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és igénylésükről felhasználható bizonyítékokról.
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet az emberkereskedelem áldozatai azonosításának rendjéről
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről

- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- A bölcsődei nevelés országos alapprogramja 2026
- 2016/679 RENDELETE a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) *
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelete a játszótéri eszközök biztonságosságáról.
- 38/2011. (X. 5.) NGM rendelet a gyermekjátékok biztonságáról

2. AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET ÉS CÉLCSOPORT RÉSZLETES BEMUTATÁSA

2.1. Földrajzi elhelyezkedés

Bonyhád Tolna megye negyedik legnagyobb lélekszámú települése, lakossága kb. 14 000 fő. A Bonyhádi járás városa és központja, a Völgység fővárosa, területe 72 km². A 6-os számú főúton haladva a Szekszárd - Pécs útvonalon, közvetlenül a megyehatár mellett fekszik. Bonyhádhoz 1 nagyobb és 5 kisebb városrész tartozik: Majos – Börzsöny – Alsóbörzsöny – Tabód – Tabódszerdahely, Ladomány és Bonyhádszerdahely.
Lakossága vegyes, már az ókorban sok népcsoport megfordult itt, de a letelepedés csak az államalapítás után kezdődött meg. Átmeneti időszakot az elnéptelenedéssel fenyegető török uralom jelentett. A város fejlődése a XVIII. században kezdődött meg.
A magyarok és rácok (szerbek) mellé folyamatosan jöttek a németek. 1782-ben Bonyhád mezőváros lett, majd 1977-ben kapott újra városi címet.
Bölcsődénket 1980. október 27-én 60 férőhellyel adták át az akkoriban épülő Fáy András lakótelep közepén, az általános iskola tőszomszédságában. A három pavilonban elhelyezett 6 csoporttal 12 gondozónő foglalkozott. A férőhelyek száma 2004-ig fokozatosan 60-ról 24 főre csökkent, majd a 2017-es felújítást és kapacitásbővítést követően újra 36 főre emelkedett, ekkor újra birtokba vettük a második bölcsődei egységet. A növekvő igények miatt újabb csoport megnyitásával 2021 márciusától 4 gyermekcsoporttal, 48 férőhellyel folytatjuk tevékenységünket.

2.2. Gazdasági jellemzők[1]

Bonyhád a Völgység meghatározó gazdasági, közigazgatási és szolgáltatási központja. A város gazdaságának fontos eleme a helyi vállalkozások, az ipari és feldolgozóipari tevékenységek, a kereskedelem, a szolgáltatási szektor, valamint a térség mezőgazdaságának jelenléte. A foglalkoztatási lehetőségek és a helyi gazdasági szereplők működése jelentősen hozzájárul a település és a környező települések lakosságának megélhetéséhez.

1, Forrás: bonyhad.hu

Az önkormányzat a település gazdasági stabilitásának megőrzése és fejlesztése érdekében folyamatosan törekszik a rendelkezésre álló hazai és európai uniós források hatékony felhasználására. A gazdaságfejlesztési, infrastrukturális és településfejlesztési beruházások célja többek között a helyi gazdaság erősítése, a vállalkozások működési feltételeinek javítása, a foglalkoztatás támogatása, valamint a település népességmegtartó erejének növelése.
A város gazdasági és társadalmi helyzete közvetlenül is hatással van a kisgyermekes családok életkörülményeire. A foglalkoztatási lehetőségek, a családok jövedelmi helyzete, a munkavállalás és a gyermeknevelés összehangolásának lehetősége, valamint a lakhatási és megélhetési költségek egyaránt befolyásolják a bölcsődei ellátás iránti igényeket. A bölcsőde ezért a helyi családok életében nem csupán gyermekjóléti, hanem a munkavállalást és a családok társadalmi-gazdasági biztonságát támogató szerepet is betölt.
A Bonyhádi Városi Bölcsőde működésének és szakmai feladatellátásának tervezése során ezért fontos szempont a település gazdasági és társadalmi sajátosságainak, valamint a családok változó szükségleteinek folyamatos figyelemmel kísérése. Az intézmény törekszik arra, hogy a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok számára biztonságos, kiszámítható és magas szakmai színvonalú szolgáltatást biztosítson, ezáltal támogatva a kisgyermekek egészséges fejlődését és a szülők munkavállalását.

2.3. Demográfiai adatok, tendenciák

A városban (hasonlóan az országos és európai folyamathoz) az állandó népesség száma folyamatosan csökken, de Bonyhádon a természetes fogyás mértéke 2011-től folyamatosan az országos szint alatt marad, 2013-ban a természetes fogyás mértéke jóval kedvezőbb képet mutatott az országos és Tolna megyei járásközpontokra jellemző mértéknél. 2014-től a Bonyhádi járás, valamint Bonyhád tekintetében újra kisebb fogyás, majd napjainkra enyhe emelkedés figyelhető meg. A város vándorlási egyenlege változó képet mutat, a családtámogatási intézkedések következtében a korábbinál is nagyobb be- és kiáramló mozgás figyelhető meg, ami 2025-26-tól egyre jobban felerősödött, és mellette jobban lehet észlelni a születendő gyereklétszám csökkenését.
A bölcsőde ellátás iránti igény növekedése demográfiai adatokkal csak részben támasztható alá (a CSOK hatása elhúzódó), az édesanyák korábbi munkába állása (GYED extra módosítása), esetleg a nyugdíjkorhatár emelése (a nagyszülők tovább dolgoznak) magyarázhatja a további kapacitásbővítési igényt. Bölcsődénk elsősorban a Bonyhádon élő, 12 hónaposnál idősebb kisgyermekes családoknak nyújt segítséget gyermekük nevelés-gondozásában. A Bonyhád városában munkát vállaló, nem bonyhádi lakhellyel rendelkező szülők gyermekei korlátozott számban szintén igénybe vehetik a bölcsődei ellátást, ha a városban élők igényeinek kielégítését követően marad üres férőhely.

2.4. Az igénybe vevők elvárásai, szükségletei

Bölcsődei ellátásunk keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kívánjuk:

- a gondozás-nevelés feltételeit, így különösen a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét
- a felszerelési- és eszközjegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést
- a játéktevékenység feltételeit
- a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” alapján bölcsődénkben azon családok gyermekei vehetik igénybe, a bölcsődei ellátást, ahol a szülők dolgoznak, tanulnak, vagy betegségük miatt gyermekük ellátásáról nem tudnak gondoskodni. A három, vagy több gyermeket nevelő családok gyermekei, gyermekeit egyedül nevelő szülő, vagy aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, előnyben részesítjük, nyitottak vagyunk az ellátási területen élő gyermekek fogadására, a családokkal való együttműködésre, a rászorulók differenciált segítésére.
A szülők többsége alsó-középső és felső középosztálybeli, igényeik átlagosak. Néhány család az átlagot meghaladó jólétben él, igényeik a tárgyi környezetet illetően gyakran magasak. Az értelmiségi szülők gyermekük fejlesztésével, foglalkoztatásával fogalmaznak meg elvárásokat.
A hátrányos élethelyzetben nevelkedő gyermekek aránya alacsonyabb, kisebb számban igényelnek bölcsődei ellátást, melynek a bölcsőde elhelyezkedése is oka lehet. Esetükben a kialakult hátrányok csökkentésére, kompenzálására törekszünk, biztosítjuk számukra az esélyegyenlőséget.
Az ellátási terület jellemzőit figyelembe véve szakmailag átgondolt, magas színvonalú szolgáltatást biztosítunk, mely a három év alatti gyerekekre és az őket nevelő családokra koncentrál.

3. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A gyermekek felvételének rendje

A bölcsődei beíratás, felvétel és felvételi döntés rendjét és a felvételi eljárás dokumentumait az intézmény szervezeti és működési szabályzata foglalja magában. A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.
A szülő, saját elhatározásából bármikor kérheti gyermeke bölcsődei felvételét, melyhez a kérelmet a törvényes képviselő személyesen nyújtja be. Egyéb esetekben - a szülő hozzájárulásával - kezdeményezheti:

- a házi gyermekorvos
- a körzeti védőnő
- a háziorvos
- a szociális, illetve a családgondozó
- a gyermekjóléti szolgálat
- a gyámhatóság

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos, a meghirdetett bölcsődei beiratkozásra minden év májusában kerül sor, melynek időpontját az intézmény honlapján közzétesszük.
A bölcsődei felvételről a bölcsődevezető dönt. A védelembe vett gyermekek felvételéről azonnal és haladéktalanul gondoskodunk.
Ha az év közbeni bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető az elutasított gyermeket várólistán tartja nyilván, hogy az év folyamán megüresedő helyek valamelyikén a gyermek ellátáshoz juthasson.
Ha a nevelési év első napján a rendelkezésre álló férőhelyeknél nagyobb az ellátás iránti igény, a bölcsődevezető értesíti az intézményvezetőt, aki a bölcsődevezetővel és a fenntartó képviselőjével együtt dönt a gyermekek elhelyezéséről.

A felvételt nyert családok tájékoztatást kapnak

- az ellátás feltételeiről

- az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról
- a házirendről
- a napirendről
- a panaszjog gyakorlásának módjáról
- a fizetendő térítési díjakról

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését bölcsődénk orvosa sem javasolja, tovább gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
Az intézmény és az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt, melyben nyilatkozik arról, hogy az általa megadott személyes adatok megfelelnek a valóságnak, és változás esetén teljesíti bejelentési kötelezettségét. (1. sz. melléklet)
A bölcsődei ellátás díjköteles, az étkezés-térítési díjon felül az igénybe vevő napi gondozási díjat fizet, melynek mindenkori mértékét a fenntartó helyi rendeletben határozza meg. A térítésmentes étkezés a jogszabálynak megfelelő feltételek mellett vehető igénybe. Szülői kérelem benyújtását követően, a jogosító feltételek fennállta esetén, intézményvezetői döntés alapján, gondozási díj-kedvezmény adható.

3.2. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végzők jogvédelme

A hátrányos megkülönböztetés tilos, különösen az ellátott, vagy a törvényes képviselője, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, cselekvőképességének hiánya, korlátozottsága, fogyatékossága, vagy egyéb helyzete miatt. A szolgáltatást igénybe vevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve a törvény felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

3.2.1. A gyermeknek joga van

- védelemre és gondoskodásra a család és az ellátó rendszer részéről, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges,
- szülői szeretetre, amely nélkülözhetetlen a saját családi környezetében történő nevelkedéshez,
- rendszeres egészségügyi ellátáshoz,
- hogy a bölcsődei ellátását, napirendjét úgy alakítsák, ami az életkorának, fejlettségi szintjének és szükségleteinek megfelelő,
- ahhoz, hogy legyen elegendő ideje játékra, pihenésre,
- hogy, személyiségét, emberi méltóságát tiszteletben tartsák,
- hogy a bántalmazással – fizikai, szexuális, vagy lelki erőszakkal-, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- hogyha szükséges, kapjon segítséget a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátáshoz, amennyiben sajátos nevelési igényű, vagy tartós beteg gyermekről van szó,
- a családja anyagi helyzetétől függően ingyenes, vagy kedvezményes étkezésben részesülnie.

Az igénylő családok számára ismertté kell tenni a gyermekjogi képviselő nevét, és hivatali idejét. A gyermekjogi képviselő, a személyes gondoskodást nyújtó ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő számára biztosít segítséget jogai gyakorlásában.

3.2.2. A szülőnek joga van

- megválasztani azt a bölcsődét, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízza,

- megismerni a bölcsőde nevelés-gondozás elveit, házirendjét,
- megismerni azon gyermekcsoport életét, ahova gyermeke kerül,
- megismerni gyermeke kisgyermeknevelőjét,
- tanácsot kérni, illetve rendszeres tájékoztatást kapni gyermeke fejlődéséről a kisgyermeknevelőtől, vagy szakemberektől,
- megismerni azokat a dokumentációkat, melyek gyermeke ellátásával kapcsolatosak,
- a bölcsőde munkáját támogatni segítő véleménnyel, javaslattal,
- az érdekképviseleti fórum tagjaként az ellátásra jogosultak érdekeit képviselni.

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint azt, hogy, a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra. Az intézményben nem állhat alkalmazásban olyan személy, akivel szemben a gyermekek védelméről, és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kizáró tényezője áll fenn.

3.2.3. A kisgyermeknevelőnek joga van

- ahhoz, hogy a munkájával kapcsolatban hozzájusson a szükséges információkhoz,
- a vele jogsértő, vagy etikátlan bánásmóddal szembeni védelemre,
- ahhoz, hogy ugyan a munkája során a gyermekek érdekeit tartja elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetéhez és a Magyar Bölcsődék Egyesületi tagságához csatlakozni jogvédelme érdekében
- a különös védelemhez, amennyiben várandós, vagy kisgyermeket nevel.

3.3. Az ellátásról szóló tájékoztatás helyi módja

Az ellátáshoz való hozzáférés szempontjából fontos számunkra, hogy a családokhoz eljussanak a megfelelő információk, ezért a tájékoztatást a lehető legszélesebb körben biztosítjuk

- az intézmény honlapján
- a fenntartó honlapján
- internetes portálokon
- plakátokon és szórólapokon

3.4. Bölcsődénk nyitva tartási rendje

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart. A fenntartó minden év február 15-ig határozattal dönt az intézmény napi és éves nyitva tartási rendjéről, és a nyári leállás időpontjáról, melyet az intézmény weboldalán, a csoporthirdetőkön és a közösségi oldalak szülői csoportjaiban közzé teszünk.
Az április 21-i Bölcsődék napja, melynek célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése, minden évben nevelés - gondozás nélküli munkanap, melyet heti pihenőnapra esően a következő munkanapon tartunk meg.
Más egyéb ok miatt a fenntartó által elrendelt részleges vagy teljes zárva tartásról a döntés meghozatalát követő munkanapon az igénybe vevőket értesíteni kell.
Megszűnik a bölcsődei ellátás, ha

- a szülő kérésére bármikor
- a gyermek a harmadik életévét betölti és megkezdi óvodai nevelésben való részvételét nevelési év közben
- a harmadik életév betöltését követően a nevelési év végén

4. BÖLCSŐDÉNK BEMUTATÁSA

4.1. Bölcsődénk szervezeti felépítése

Bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok, egy csoportba 12 fő vehető fel, ha nem töltötte be minden kisgyermek a 2. életévét. Két csoport képez egy bölcsődei egységet, az egységet négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, munkájukat egységenként egy bölcsődei dajka segíti.
Bölcsődénk szakmai vezetője a függetlenített bölcsődevezető.

4.2. Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania, a létszámok kialakítása ennek figyelembe vételével történt. A rendelettel összhangban minden bölcsődénkben dolgozó kisgyermeknevelő és dajka rendelkezik az előírt szakképesítéssel, végzettséggel, feladataikat munkaköri leírás alapján látják el.

Szakmai létszám összesen 12 fő

1 fő bölcsődevezető
8 fő kisgyermeknevelő
2 fő bölcsődei dajka

1fő takarító

Munkakör	Összlétszám	Felsőfokú végzettség BA	Felsőfokú OKJ
Bölcsődevezető	1	1	
Kisgyermeknevelő	8	4	2
Bölcsődei dajka	2		
Takarító	1		
	12 fő		

4.2.1. A kisgyermeknevelő legfontosabb feladatai

A hivatás a kisgyermek neveléséről-gondozásáról és a családok segítéséről, támogatásáról szól. Fő hangsúly a gyermeki szükségletek kielégítésén, az érzelmi támogatáson, a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, a szerető gondoskodáson, a feltétel nélküli elfogadáson, az odafigyelésen, és törődésen van.

Bölcsődénkben heti 1 órában, illetve szükség szerint bölcsődeorvos kíséri figyelemmel a kisgyermekek egészséges szomatikus fejlődését.
Az élelmezéssel kapcsolatos feladatokat Gazdasági Ellátó Szervezet látja el. (GESZ)

4.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen, és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.
Bölcsődénk **épületének** alapterülete meghaladja az 500 négyzetmétert, két bölcsődei egységben 4 csoportszobával és a jogszabálynak megfelelő kiszolgáló helyiségekkel rendelkezik. Az épület teljes felújításon, korszerűsítésen esett át a 2017-es évben, mely a kapacitás bővítésén túl a feltételek jelentős javulását hozta magával.
A gyerekek tágas, derűs, otthonos, esztétikus **csoportszobákban** játszhatnak kedvük szerint a változatos és pedagógiai szempontból is igényesen megválogatott játékokkal, könyvekkel és egyéb eszközökkel. A csoportokban a gyermekek igényeinek megfelelően különböző játéksarkokat alakítottunk ki, melyek segítik a gyermeki utánzó és szerepjáték kibontakozását. A játékszereket, eszközöket csoportosítva kínáljuk a gyermekeknek, a tér funkcionális tagolódásának megfelelően. Ügyelünk arra, hogy a csoportszoba dekorálása kapcsolódjon az évszakhoz, a csoport életéhez és a gyerekek alkotásai is helyet kapjanak.
A fürdőszoba az öltözőből nyílik, benne minden használati eszköz a gyermekek önállóságra nevelését segíti. A gyermeköltözőben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermekeket és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott öltözőszekrény áll rendelkezésre.
Bölcsődénk két részből álló, nagy **udvarral, játszókerttel** rendelkezik a szabadban történő mozgás és játék lehetőségének biztosításához, amit kiemelten fontosnak tartunk. A két egység udvarát belső kerítés választja el, füves és betonos részek alkotják, a füves részeken mozgásfejlesztő eszközökkel – pl. mászóvár, rugós hinta –, homokozóval és szerepjátékra alkalmas eszközökkel. A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról).
2018 őszétől bölcsődei egységenként 1-1 korszerű **tocsogó-vízpermetező** ad felüdülési, hűsülési és pancsolási lehetőséget a kisgyermekeknek. Épületünk előnye még, hogy a csoportszobák közvetlenül is kapcsolódnak a nagy alapterületű, megfelelő árnyékolással ellátott teraszhoz és az udvarhoz, ahol a rendszeresen vendégeskedő mókusokkal, madarakkal is ismerkedhetnek a kisgyermekek. Két bejáratunk közül ez egyik rámpával és korláttal ellátott, akadálymentesített.
A berendezés, **az eszközök és felszerelés** a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11. sz mellékletének megfelelő.
A **játékkészlet** kialakítása egészségügyi és pedagógiai szempontok szerint történik.

4.3.1. Egészségügyi szempontok

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen
- ne legyen balesetveszélyes – ép, nehezen törhető, masszív, strapabíró, megfelelő súlyú, balesetveszélyes tartozékokkal nem rendelkező, stb.
- csecsemő és tipegő korhoz igazított méretű - orrba, fülbe, garatba nem kerülhet

4.3.2. Pedagógiai szempontok

- minden tevékenységformához legyen megfelelő játékeszköz
- az eszköz színe, formája, nagysága keltse fel a gyermek érdeklődését
- mindkét nem számára legyen arányaiban elegendő játékeszköz

Az életkornak és fejlettségi szintnek megfelelő eszközök minden csoportban megtalálhatók, a csecsemő-, tipegő-, nagycsoportos korú gyermekek számára megfelelő mennyiségben és minőségben biztosítottak a kornak megfelelő eszközök. A játékeszközöket nyitott polcon, állandó helyen, tárolóedényekben, elérhető magasságban helyezzük el.
Az intézménynek nincs saját főzőkonyhája, az ételt a közétkeztetést biztosító vállalkozó készíti el és szállítja ki. Orvosi javaslatra biztosítanak külön diétás étrendet is, az arra igényt tartó

gyermekeknek. Az ételeket szakképzett, diétás szakácsnő készíti a bölcsődés korosztálynak, a tálalás az óvodával közös tálalókonyhában a HACCP előírásainak megfelelően történik.

5. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI, FŐBB HELYZETEI

A bölcsődei ellátás fontos szociális, gyermek- és családvédelmi funkciót tölt be a társadalomban. Tevékenységének jellegét tekintve gondozási, nevelési és személyiségfejlesztő funkciója a legmeghatározóbb, hiszen a korosztály életkorból adódó sajátosságai, érzékenysége és sérülékenysége magas szintű pedagógiai és pszichológiai felkészültséget igényel.

5.1. Bölcsődei nevelésünk célja

Bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket a hatékony és kiegyensúlyozott viselkedésben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásához. Arra törekszünk, hogy a gondjaikra bízott kisgyermekből, nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.
Nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, melyek a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét segítik elő.
Bölcsődei nevelésünk célja továbbá, hogy a kora gyermekkori intervenció széleskörű értelmezésével minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson és szolgáltatásaival hozzájáruljon a családok életminőségének javulásához, valamint a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez. Ez magában foglalja a veszélyeztetett, bántalmazott és az elhanyagolt, a korai fejlesztésre, gondozásra, valamint a sajátos nevelési igényű, a tartósan beteg, az ártalmas környezeti vagy társadalmi hatásoknak kitett gyermekek érdekében tett intézkedéseket. Családbarát bölcsődei ellátást nyújtó intézményként hozzájárulunk a családok munkavállalási esélyeinek javításához, életminőségének pozitív változásához. Szeretnénk elérni, hogy a családok felőli bizalom, tartós maradjon, és a szülők aktív résztvevői legyenek a bölcsődei életnek.

5.2. Bölcsődei nevelésünk alapelvei

Az Alapprogramban meghatározott alapelveket beépítjük mindennapi munkánkba, mert csak így tudunk megfelelni a szakmai elvárásoknak, és segítségnyújtásunk is hatékonyabb a családok felé.

A család rendszerszemléletű megközelítésének elve

Mely szerint a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Feladatunk ezen a téren, hogy kisgyermeknevelőink tudatosan készüljenek fel arra, hogy a családok hagyományait, szokásait megismerjék és elfogadják, hiszen így kaphatnak teljes képet a családról, annak gyengeségeiről, erősségeiről, és ennek függvényében a gyermek viselkedése is érthetőbbé válik a szakdolgozók számára.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

Melybe beletartozik minden olyan tevékenység, amely a gyermekek és a családjaik speciális támogatását segíti, és személyre szólóan reagál az igényükre. Jelenti ez azt is, hogy minél korábban szükséges kellő mértékű információt és támogatást nyújtani az érintett családoknak az eltérő fejlődés felismeréséhez, s a problémahelyzetnek megfelelő kezeléséhez. Feladatunk, az esetlegesen a fejlődésbeli megtorpanások, lemaradások felismerése, és jelzése a gyermekorvos, szülő, és a Pedagógiai Szakszolgálat felé, majd a szakemberekkel való összefogás és együttműködés. Tisztában vagyunk azzal, hogy a korai felismerés, majd az azt követő tudatos és rendszeres fejlesztés elősegíti a gyermekek személyes fejlődését, a család kompetenciájának megerősödését. Mindez a szülők
bevonásával, a kompetenciahatárok betartásával, családközpontú szemlélet mentén a szükséges beavatkozások, intézkedések megtételével történik.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. Azért különösen fontos számunkra, mert a szülőknél, a családnál senki jobban nem ismerheti a gyermeket, ezért az ő szokásaikat, hagyományaikat nekünk tiszteletben kell tartani. Nemcsak figyelembe kell vennünk, hanem lehetőségeinkhez képest el is kell tudnunk fogadni a különböző kultúrák nevelési elveit, mert egyre több a más nemzetiségű gyermek bölcsődénkben.

Ahol szükség van, ott kompenzáljuk a családi, nevelési hiányosságokat, és ha lehetőségünk nyílik arra, akkor segítséget is nyújtunk a nevelési problémák megoldásához. Ehhez viszont elengedhetetlen, hogy kisgyermeknevelőink képesek legyenek jó nevelési mintákat nyújtani a családoknak, hogy nyitottak legyünk és így nagyobb betekintést engedjünk napi munkánkba.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

Nélkülözhetetlen azok számára**,** akik kisgyermekkel foglalkoznak. Tudjuk, hogy mindenki önálló egyéniség, aki egyéni szükséglettel rendelkezik, és megilleti az egyéni bánásmód és a személyiségének tiszteletben tartása. Alapvető jog, hogy a gyermek fejlődéséhez megkapjon minden segítséget, szükség esetén speciális ellátásban, fejlesztésben részesüljön. Ezért figyelmet fordítunk az etnikai, vallási, kulturális, nemi, nyelvi valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek, a másság elfogadására, az előítélet-mentes, befogadó légkör megteremtésére iránti tolerancia kialakítására. A családok felé igyekszünk folyamatosan közvetíteni támogató és elfogadó szemléletünket.

A kisgyermeknevelő személyiségének szerepe meghatározó

Hiszen ő az, aki a személyiségén keresztül hatni tud a kisgyermekekre és családjaikra, és jól ismeri a bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságait. Ismernie kell a kompetencia határokat, rendelkeznie kell megfelelő önismerettel, és magas szintű társas készséggel, hogy hivatását megfelelően el tudja látni. Emiatt kisgyermeknevelőink rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez. Támogatjuk a továbbtanulási igényüket is.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

Tudjuk, hogy a gyermekek számára milyen fontos a biztonság érzése. Az érzelmi biztonság megteremtését a szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata, a „saját” kisgyermeknevelő rendszer, a felmenőrendszer, a csoport és a hely állandósága támogatja. A napirend folyamatosságából és az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések, tájékozódási lehetőséget, kiszámíthatóságot, stabilitást eredményeznek a napi események sorában, így növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása magában foglalja a fizikai, pszichés és verbális erőszak minden formájától való védelmet is.

Alapvető, hogy bölcsődénk tárgyi és személyi feltételei biztosítottak legyenek, mert azok növelik a gyermekek érzelmi biztonságát.

A fokozatosság megvalósítása

A fokozatosság elvének bölcsődei nevelőmunkánk bármely területét érintő minden változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új dolgok megismerését, a szokások kialakulását.

Az egyéni bánásmód érvényesítése

Szakmai munkák egyik fontos alapja, hiszen még az azonos korú gyermekek fejlődése és igénye között is nagy eltérések lehetnek. Emiatt elsődleges feladatunk, hogy elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartással forduljunk a gyermekek felé és vegyük figyelembe a kisgyermekek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi pszichikai és pszichés állapotát.

Fontosnak tarjuk, hogy jól ismerjük a gyermek egyéni szükségleteit, mert ehhez kell igazítanunk a munkarendünket, így tudjuk megvalósítani a személyre szóló gondozást és segíteni a gyermekek önállósodási törekvését. Fontos számunkra, hogy a gyermekek érezzék, ránk mindig számíthatnak, ha szükség van egy bátorításra, gondoskodásra, simogatásra.

Gondozási helyzeteknek kiemelt jelentősége

A nevelő és gyermek interakciójának bensőséges, intim helyzete, ahol a kisgyermeknevelő a gondozási folyamatok alatt sok mindenre meg is „tanítja" a gyermeket, hiszen gondozásba „ágyazottan" nevelünk is. Ezek a meghitt együttlétek a személyes kapcsolatok alakulását nagyban segítik.

A bölcsődénkben törekszünk arra, hogy a gondozási feladatokba bevonjuk a kisgyermekeket. Türelemmel kivárjuk, míg próbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Elegendő időt és lehetőséget biztosítunk számukra, hogy egyedül oldják meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítjük az egészséges énkép kialakulását, valamint folyamatosan törekszünk annak megerősítésére.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A gyermekek érdeklődők, kíváncsiak, szeretik felfedezni a világot, szeretik megismerni, hogy mi miért működik, szeretik kipróbálni, hogy nekik is sikerül-e összerakni, megszólaltatni azt a játékot, amelyet társaik nagy élvezettel használnak. Ehhez nekünk kell megteremteni és biztosítani a nyugodt biztonságos légkört, a változatos, inger gazdag környezetet ahol a gyermekek élményekhez, tapasztalatokhoz juthatnak, és átélhetik a spontán tanulás örömét úgy, hogy megmaradjon bennük a vágy az őket körülvevő világ felfedezéséhez. Ezért kulcsfontosságú, hogy ott legyünk a közelükben, és ha valamiben elakadnak, bizonytalanná válnak, akkor egyből tudjunk segítséget nyújtani nekik. Pozitív visszajelzéseinkkel segítjük a gyermekek önálló kezdeményezéseit.

5.3. Bölcsődei nevelésünk feladata

Bölcsődei nevelésünk feladata a gyermekek napközbeni ellátása, nevelése-gondozása, harmonikus testi-lelki, szellemi és erkölcsi fejlődés biztosítása, melyet a gyermekjóléti alapellátás keretében lát el. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében intézményünk alapfeladata a személyes gondoskodás keretein belül, a gyermekjóléti alapellátás rendszerében biztosítani 1 éves kortól 3, illetve indokolt esetben 4 éves korig a kisgyermekek napközbeni ellátását – nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését - bölcsődei alapellátás formájában. Feladatunk a gyermek fizikai és érzelmi biztonságának megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel, elfogadással és tisztelettel viszonyulni a gyermek nemzetiségi, etnikai hovatartozásához, identitásához, szociális helyzetéhez, képességeihez és kompetenciáihoz, valamint életkorának megfelelő módon elősegíteni a harmonikus fejlődést.

Feladatunk a hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeinek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.

5.3.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

Bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. Mindez, a családok megismerésével és a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez elengedhetetlen a családi és a bölcsődei nevelés összhangja, amelyhez szükség van a kölcsönös, bizalmon alapuló szülő, és a kisgyermeknevelő közötti partner kapcsolatra. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja gyermeke szokásait, szükségleteit, ezzel segítve a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. Szakembereink viszont szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket. Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére.

5.3.2. Az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. Az egészséges életmód és az egészséges életmódra nevelés a kisgyermekek bölcsődei életében is kiemelten fontos.
A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosításával, a bölcsődés korosztálynak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a mozgás, a játék, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit biztosítva. Törekszünk a kulturhigiénés szabályok kialakítására.
Intézményünk a szabadlevegőn tartózkodást, és ezzel együtt a szabad mozgás lehetőségét előtérbe helyezi, így amennyiben az időjárás engedi, gyermekeink máris a tágas udvaron játszhatnak. Kültéri telepített játékainkat rendszeresen átvizsgáltatjuk, és azon vagyunk, hogy játékparkunkat korszerűsíteni tudjuk.
Az egészséges táplálkozásra irányuló folytonos törekvés is kiemelt feladat. A közétkeztetést biztosító vállalkozó élelmezésvezetője és a bölcsődevezető, minden hónapban a kisgyermekek étlapját egyezteti, ha szükség van, korrigálja.
A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

5.3.2.1. Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend

A bölcsődei ellátás során a gyermekek testi épségének és biztonságának megőrzése kiemelt jelentőségű. Ennek érdekében a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató köteles olyan belső eljárásrendet kialakítani és működtetni, amely biztosítja a gyermekbalesetek és rosszullétek esetén követendő egységes, szakszerű és gyermekközpontú intézkedéseket, továbbá a szülővel, törvényes képviselővel történő megfelelő kommunikációt.
A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők és a gyermekek ellátásában részt vevő munkatársak rendelkeznek a gyermekek életkorának és sajátosságainak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismeretekkel, és baleset vagy rosszullét esetén kötelesek haladéktalanul megkezdeni a szükséges ellátást, a gyermek állapotának stabilizálása és biztonságának megőrzése érdekében.
(a belső eljárásrend tartalmát az 5. sz. melléklet tartalmazza.)

5.3.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A kisgyermekek bölcsődébe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei, az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.
Olyan légkört teremtünk, amelyben a családok gyermekeiket érzelmi biztonságban tudhatják, így könnyebben fogadják el és élik meg a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségeket. Feladatunk ezzel kapcsolatban ennek a megtartása.
A ”saját” kisgyermeknevelő rendszer biztosításával pedig a gyermek és a kisgyermeknevelő között szükséges érzelmi biztonság kialakítását segítjük.
A csoportlétszám kialakításánál figyelembe vesszük, hogy a hátrányos helyzetű, lassabban fejlődő, nehezen szocializálható gyermekeknek biztosítani tudják dolgozóink a többlettörődést úgy, hogy ezzel párhuzamosan a többi gyermek ne szenvedjen hátrányt. Szükség esetén megkeressük azokat a szakembereket, akik segíteni tudnak nekünk ebben, illetve a családoknak a probléma feltárásában.
Kisgyermeknevelőink feladata, a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és

annak fenntartása a bölcsődei nevelés – gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a korai fejlesztésre, gondozásra, valamint a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, a szülők támogatására, szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is. A segítségnyújtás módszereinek a család igényeihez, szükségleteihez kell igazodnia.

5.3.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Tárgyi feltételeink megteremtésével támogatjuk kisgyermeknevelőink munkáját abban, hogy ez által hatékonyabban tudják segíteni a gyermekek érdeklődési körének kialakulását, bővítését. Kisgyermeknevelőink, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtásával, a közös tevékenységek során szerzett élményekkel segítik a kisgyermekek önállósági törekvéseit, ismeretet nyújtanak számukra, támogatják, bátorítják őket. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakemberismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

5.4. Bölcsődei nevelésünk főbb helyzetei

A nevelés – gondozás valamennyi helyzetében feladatunk, a gyermek testi – lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia. Ezért lehetőséget biztosítunk a kisgyermekek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen meg személyi és tárgyi környezetével. Ezzel hozzájárulunk, hogy segítséget kapjon az optimális és sokoldalú fejlődéséhez, szocializációjához.
Szándékunk, hogy a bölcsődei élet legyen részvételre motiváló, társas közegben zajló, élvezetes, tanulási élményeket biztosító, interakciót ösztönző.

5.4.1. Tanulás

A bölcsődei gondozás-nevelés folyamatában a tanulás tágan értelmezett fogalom, hiszen a kisgyermek minden olyan tevékenysége ide sorolható, amely változást idéz elő gondolkodásában, viselkedésében. A tanulás legfontosabb irányítója ebben az életkori szakaszban a személyes érdeklődés – minden esetben tevékenység által, illetve tevékenységbe ágyazottan történik.
Bölcsődei színterei a természetes élethelyzetek, a gondozás és a játék. A tanulás alapfeltételeinek – fizikai és érzelmi biztonság – megteremtését kiemelten kezeljük, mindkettőnek teljesülnie kell ahhoz, hogy a gyermek érdeklődéssel forduljon környezete felé, ismerkedni, tevékenykedni akarjon.
A megfelelően ingergazdag környezet biztosítását szintén az alapfeltételek közé soroljuk, ezért gondot fordítunk a játékkészlet összeállítására:

- az eszközök feleljenek meg a kisgyermek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének
- az eszközök reprezentálják a kisgyermek szűkebb és tágabb környezetét, lehetővé teszik az események, élmények eljátszását
- feleljenek meg mind az egészségügyi, mind a pedagógiai szempontoknak
- legyen minden tevékenységformához megfelelő eszköz

- az eszközök keltsék fel a kisgyermek érdeklődését
- az eszközöket többféle tevékenységhez lehessen felhasználni
- arányaiban közel hasonló legyen a fiúknak-lányoknak szánt játék

Az eszközöket aktivitásra, szabad választásra módot adva, rendezetten tároljuk.
Kisgyermeknevelőink elegendő időt biztosítanak az egyéni tapasztalatszerzésre, élményszerzésre, önálló tevékenykedésre, emellett tapintatosan támogató jelenlétükkel, bátorító-motiváló magatartásukkal segítik az örömteli folyamatokat, kerülve a direkt, erőltetett ismeretgyarapítást. Tanulási formának tekintjük az utánzást, a spontán tapasztalatszerzést, az interakciókból származó ismeretszerzést, a szokások kialakulását.
Az új információkkal való kapcsolatba kerülés, azaz a tanulást segítő tevékenységünk többféle módon valósul meg. Jelenheti:

- a kisgyermeknevelő bátorító – támogató – megerősítő jelenlétét
- a szituációnak megfelelő segítséget – ötletadást – magyarázatot – együttműködést
- direkt vagy indirekt befolyásolást
- mintaadást, modellnyújtást

A kisgyermek fejlődése szempontjából optimálisnak mondható indirekt, kompetenciáit figyelembe vevő, azoknak érvényesülési lehetőséget biztosító módokat részesítjük előnyben.
A korai fejlesztésben részt vevő gyermekek esetében figyelembe vesszük a tanulási folyamat esetleges akadályozottságát.
A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességekfejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

5.4.2. Gondozás

Célunk, hogy minél szorosabb, bensőségesebb kapcsolat alakuljon ki a gyermek és kisgyermeknevelője között, amelynek elsődleges feladata a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a szülő, a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzuk (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozási helyzetek tartalommal való kitöltése jelentős mértékben segíti a szokáskialakítást és az önállósodást. Az étkezéssel kapcsolatban fő nevelési célunk, hogy a gyermek jó étvággyal, örömmel, korának, fejlettségének megfelelő módon fogyassza el az ételt. Ezért lényeges, hogy az étkezéshez nyugodt körülményeket, próbálkozásaihoz elegendő időt teremtsünk. Hosszú folyamat vezet addig, amíg a gyermek eljut az önálló evésig. Ebben segít a kisgyermeknevelőink figyelme, türelme, ha a kisgyermek egyéni szokásait, fejlődési ritmusát jól ismerve alkalmazza a különböző módszereket.

5.4.3. Játék

A játékot a kisgyermekkor egyik legfontosabb tevékenységének tekintjük, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A játék – a gondozás mellett – a bölcsődei nevelés legfontosabb színtere.
Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásukkal támogatják az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, vállal szerepet a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A

társakkal való együttlét örömet szerez, kedvezően befolyásolja az értelmi és érzelmi fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A társas kapcsolatok fejlődésére, alakulására elsősorban a játéklehetőségek teremtenek lehetőséget. A kisgyermeknevelő feladata a nyugodt, derűs légkör megteremtése, szükség estén segítség a konfliktusok megoldásában.
A játék a kisgyermek alapvető tevékenysége. A bölcsődei játékfelfogásban számunkra irányadó a „Játék a bölcsődében" módszertani levél, mely kiemeli a gyermek számára biztonságot nyújtó kisgyermeknevelő szerepét, aki a gyermek igényeihez és fejlettségéhez igazodó tevékenységek biztosításával, a hozzájuk kapcsolódó élményekkel, pozitív viselkedésmintával járul hozzá a tevékenység öröméhez, eredményességéhez.

5.4.4. Mozgás

Csecsemő – és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, ebben az időszakban minden terület fejlődésének az alapja. A korosztály mozgásigénye rendkívül nagy, ezért olyan környezeti lehetőséget kell biztosítani, mely ez irányú tevékenység kielégítésére alkalmas. Bölcsődénk rendelkezik olyan nagy udvarral, mely minden szempontból megfelel gyermekeink számára a szabad levegőn tartózkodásra, játékra, mozgásra. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy környezetünk balesetmentes legyen és, hogy kiküszöböljük a veszélyforrásokat. Nemcsak az udvaron tudjuk biztosítani gyermekeink számára a minél nagyobb mozgásteret, hanem a csoportszobában és a tornaszobában is. A nagymozgásos, mozgásfejlesztő játékok használatával gyakorolják az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, testi képességeik, mint erőügyesség, gyorsaság, állóképesség. Utóbbiaknak fontos szerepük van az egészség megőrzésében, és mindezek mellett egyéb képességek fejlődésére is hatással vannak.

5.4.5. Mondóka, ének

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és tovább élését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket, örömélményt keltenek, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. A mondókákat dallamosan, ritmikus mozgással kísérjük, és többször elismételjük, mivel egy-egy dal, mondóka csupán néhány másodperc és mire a gyermek ráfigyel, felfogja, már véget is ér. A hangulat kialakulásáért és a zenei hatás tartós hatása miatt is lényeges az ismétlés, mindaddig, míg a gyermek figyelme és érdeklődése megkívánja.
Bölcsődénkben fontosnak tartjuk, hogy a szülőket segítsük mintanyújtással ezen a területen, ennek érdekében a csoportok faliújságján elhelyezzük az éppen aktuális dalokat, mondókákat. Kisgyermeknevelőink között van, aki hangszeren játszik, a kisgyermekek szívesen hallgatják. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiségfejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

5.4.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A vers ritmusa, a mese cselekménye az érzelmeken keresztül hat a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság, egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz

szert, amelyekre más helyzetekben nincs lehetősége. A beleélés, az érzelmi azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse, de segít a személyes élmények feldolgozásában is. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. Tapasztalataink szerint kedveltek a különböző mozgásformákkal kísért versek, mondókák, melyeket szívesen alkalmazunk.

Az anyanyelvi nevelés

Az anyanyelv legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak fejlesztésével a gondolkodás is fejlődik. Az első három évben az anyanyelv elsajátításának folyamatáról beszélhetünk, melyet a kisgyermeknevelő tudatosan segíthet. Az anyanyelv elsajátítása ép beszélő környezetben lehet csak sikeres. Az anyanyelv elsajátításának segítése komplex nevelési folyamat és hatás eredménye, a bölcsődei nevelési folyamat egészében benne van. Meghatározó a felnőtt szerepe, éppen ezért úgy gondoljuk, hogy feladatunk közé tartozik ennek tudatosítása a szülőkben.

Mit teszünk az anyanyelvi nevelés területén?

A nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása alapfeltétel. Már a legfiatalabb kortól beszélünk a gyermekhez, beszédünkre várjunk választ.

Megfelelő érzelmi légkör kialakításával a beszédöröm kialakítása, majd fenntartása.

A gyermekek életkori, egyéni fejlettségükhöz mérten merjenek, tudjanak kérdezni, kérdéseikre fejlettségüknek megfelelő szinten kapjanak választ. A beszédfejlődés bizonyos állomásaitól törekedjünk tudatosan a beszédértés, beszédaktivitás, artikulálás, szókincs fejlesztésére. A vers, mese nagy hatással van a kisgyermekek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. Ezen lehetőségeket figyelembe véve a népi és irodalmi művekben, a verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés, bábozás dramatikus hatásain keresztül, azoknak bensőséges kommunikációs helyzetét kihasználva, a mindennapi tevékenységbe ágyazottan a kisgyermeknevelőink olyan élményeken keresztül biztosított tapasztalatok és ismeretek elsajátítását segítik, melyben fejlődik a kisgyermekek emberismerete, a főhőssel való azonosulás által empátiája, gazdagodik a szókincse és az önálló véleményalkotás kialakulása. Az anyanyelvi élmények színterei a csoportszobák, az udvar. Az esetleges ejtési és beszédhibákat ebben a korban nem javítjuk ki.

5.4.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység, - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás, - nem az eredmény. A kisgyermeknevelőink a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítésével, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével támogatják az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését. A gyermekek finommotorikáját fejlesztjük a különböző technikák bemutatásával. Papírtépés, nyomdázás, vágás, ragasztás, gyurmázás, festés. A gyermekek alkotásait a szülők számára is láthatóvá tesszük a faliújságon, vagy aki szeretné, haza is viheti.

5.4.8. Környezet – természet tevékeny megismerése

Környezet megismerésének körébe tartozónak tekintjük az önmagunkról és a környező világról **szóló** ismereteket. Az első három évben fokozatosan alakul ki a kisgyermekben az önmagáról alkotott kép. A testséma, majd az én – tudat kialakulását tudatos kisgyermeknevelői tevékenységgel segítjük. A kisgyermek számára a fejlődés elsősorban a mozgásfejlődés során nyílik a világ, megismerése a szűkebb környezetből halad az egyre táguló környezet felé. A megismerési folyamatban a kisgyermeknevelő fontos szerepet tölt be. A tudatos tartalommal kitöltött beszélgetések során beszélgetés témája lehet a család,

segítve ezzel a szülő – gyermek kapcsolat mélyülését, de a spontán beszélgetések témái lehetnek a közös élmények, történések is, melyek az ismeretek bővülése mellett segítik a csoportkohézió erősödését is. Kiemelkedően fontosnak tartjuk a társadalmi környezet ismeretei mellett a természeti környezet megismertetését, megszerettetését. Azt gondoljuk, hogy a természetet, természetvédelemre nevelést nem lehet elég korán kezdeni.

Mit teszünk ennek érdekében?

Fontosnak tartjuk a példaadást, a szemléletkialakítást. Lehajoljunk a természethez, saját, élő környezetében figyeljük meg az élőlényeket. Tettünk már együtt vissza a gyermekekkel kiesett madárfiókákat a fészkükbe. Aznap óriási izgalommal mesélték el szüleiknek ezt az eseményt.
A gyermekek által felvetett témákat a természet szeretetéről szóló ismereteinkkel gazdagítjuk. Kihasználjuk az időjárás, évszakváltozás kínálta lehetőségeket.
Például:

- Ősz: színes falevelek gyűjtése
- Tél: hogyan védekezünk a hideg ellen – téli ruhadarabok elővesszük, madarak etetünk, a télhez kapcsolódó ünnepekre készülődünk.
- Tavasz: éledő természetet figyeljük meg, tavaszi ünnepekre készülődünk.
- Nyár: Strandidőben a pancsoló, vizezés, homokozás kerül előtérbe. Kint élünk a szabadban, vigyázva, hogy a károsító napsugarak ellen védve legyenek a gyerekek.

A környezet, természeti – társadalmi ismeretek tágan értelmezett körébe beletartozónak érezzük a matematikai ismeretek nyújtását is. Már óvodás kor előtt felfigyel a kisgyermek a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire. A csecsemőkorú gyermek letapogatja a kezébe kerülő tárgyakat érzékszerveivel, majd sok – sok próbálkozás után tapasztalatokat szerezve ismereteit már előrevetítve tudja alkalmazni a tevékenységében. Az ismeretek megszerzésében segít a tudatos nevelői tevékenység a kisgyermeknevelő részéről. Játékcselekményébe építetten, az önállósodás nyomán, a környezet megismerése során ismerkedik meg a kisgyermek matematikai tartalmú ismeretekkel, melyen nem a számfogalmak elsajátítását, hanem a relációk fokozatos megértésének segítését, helyes használatát értjük.

- Gondozási tevékenységek folyamatában: viszonyfogalmakkal, elöl – hátul, felül – alul, kicsi – nagy, hosszabb – rövidebb.
- Étkezés, terítés: pohár, bögre, tányér, elosztás egyenlő részekre. Ki van jelen, ki hiányzik.

Játéktevékenységekben is kihasználjuk a lehetőségeket, helyzeteket úgy, hogy az nem erőltetett. Tudjuk, mikor kell a háttérbe vonulni, és mikor igénylik a gyermekek a közreműködésünket.

5.4.9. Egyéb tevékenységek

Az egyéb tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhet és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak, a játék mellett a megismerési folyamatok fejlődését, a tanulást más formában teszik lehetővé. Idetartozik, amikor a kisgyermekekkel közösen virágot ültetünk, és utána vagy együtt, vagy önállóan a gyermekek meglocsolják a növényeket. Ősszel a faleveleket gereblyézzük nagy örömmel közösen. Az öröm forrásai, az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése lényeges. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek. Az önkéntesség nagyon fontos, a ténykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

5.5. Bölcsődei nevelésünk megvalósításának feltételei

5.5.1. „Saját kisgyermeknevelő" rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A napirend a személyes állandóság elvén nyugszik, a csoport egy része tartozik egy nevelőhöz. Csoportjainkban két-két kisgyermeknevelő dolgozik, egy kisgyermeknevelőhöz hat kisgyermek tartozik. Ő szoktatja be, kíséri végig a gyermek fejlődését, így több figyelem jut a gyermekeire. Számon tartja igényeiket, szokásaikat, problémáikat, átsegíti őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt Folytatja a családban megkezdett nevelést, szocializációt, hiányosságok esetén kiegészí.ti azt, és közben bizalomra épülő együttműködést alakít ki a szülőkkel. Így a gyermek személyi, tárgyi környezetének állandósága növeli a gyermek érzelmi biztonságát. Hiszen tapasztalatból tudjuk, hogy a személyi változás, a helyváltoztatás hosszú időre elbizonytalaníthatja, kizökkentheti a gyermeket az egyensúlyából. Jó példa erre, amikor a kisgyermek „saját" kisgyermeknevelője megbetegszik.

5.5.2. Csoportszervezési elvek

A gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott, figyelünk arra, hogy a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet előírásának megfeleljünk, miszerint:

- max. 12 fő vehető fel, ha a csoportban van két éven aluli gyermek
- 14 fős csoport akkor engedélyezett, ha minden gyermek betöltötte a második életévét
- integrált csoportban az SNI-sek számától függően kevesebb gyermek nevelhető – gondozható, ha egy fő SNI-s, illetve korai fejlesztésre jogosult gyermek van, akkor 11, ha két fő, akkor 10 fő lehet a csoportlétszám.

Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelésének csoportszervezési módja:

- Teljes integrációban, ahol a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekekkel közös csoportban történik.

Ügyelünk arra, hogy a fiúk és lányok aránya lehetőleg egyensúlyban legyen, a csoportban lévő gyermekek életkori különbsége lehetőleg ne legyen nagyobb 12 hónapnál, valamint arra, hogy a fejlődésbeli különbségek ne nehezítsék a mindennapos ellátást, ezzel is segítve a társas kapcsolatokat és a nyugodt, korosztályra jellemző játéktevékenység alakulását.

Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes dőtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár.

5.5.3. A napirend kialakítása

A megfelelő napirend biztosítása a legfontosabb alapelveink közé tartozik. A jól megtervezett napirend hozzájárul a gyermek nyugalmának, biztonságérzetének megteremtéséhez. Minden gondozási év megkezdése előtt - a felvételi kérelmek elbírálását követően - áttekintjük a csoportok összetételének alakulását, majd a beszoktatás és a gyermekek fejlettségi szintjének megismerését követően jól átgondolt és megtervezett

napirendet állítunk össze, amit a nevelési év folyamán az évszaknak és a gyermekek fejlettségi szintjének változásával módosítunk.
A bölcsődés korú gyermekek csoportban történő nevelkedése esetén már nagyobb jelentősége van a játékidő, a gondozási tevékenységek, az alvásidő gondos és pontos betartásának, mint az otthon gondozott gyermekek esetén. Fontos szempont, hogy minden gyermek megtalálja a napirenden belül a saját helyét és egyéni igényének kielégítési módját. a bölcsődei nevelés – gondozás alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a csoportba jár.
A napirend nemcsak a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől és a csoportlétszámtól függ, hanem befolyásolják az évszakok, az időjárás, és más egyéb tényezők is. A napirend további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő rendszer"), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkákkal való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele. A napirend folyamatosan igazodik az évszakos időjáráshoz, a hűvösebb évszakokban a szabadban töltött idő csökken, a meleg évszakban a leírtakhoz képest növekszik.

5.6. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányuló családtámogatási tevékenység hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más funkciót tölt be, ezért párhuzamosan alkalmazzuk őket.

5.6.1. Kapcsolattartási formák a szülőkkel

- **Beiratkozás**

Miután a szülők eldöntik, hogy gyermeküket bölcsődébe szeretnék adni, felkeresik intézményünket, a bölcsődevezető és a szülők egyeztetik a bölcsődei ellátás igénybevételének kezdetét. Ekkor kapnak tájékoztatást a felvétel feltételeiről, a napirendről, szakmai munkáról és az ezzel kapcsolatos dokumentációról. Az intézmény életébe is bepillanthatnak, ideális esetben kisgyermeknevelő választására is van lehetőség.

- **Nyílt nap**

Több éve szervezzük meg bölcsődénkben a beiratkozással párhuzamosan zajló napot, melyen a szülőket, gyermekeket délutáni zsúr fogadja. Amíg a szülőpár egyik tagja a beiratkozással foglalkozik, addig a másik gyermekével körbejárhatja a bölcsődénk minden helyiségét, kipróbálhatja a játékokat az udvaron, illetve a csoportszobában.

- **Családlátogatás**

Családlátogatáson lehetőségünk van arra, hogy a gyermeket otthoni környezetben megismerjük, szokásait, napirendjét megbeszéljük, így képet kapunk arról, hogy milyen nevelői légkör veszi körül, milyen kötődési mintával rendelkezik.
Ilyenkor beszélünk erősségeinkről, értékeinkről, és meggyőződésünkről a bölcsődei nevelés a gyermek fejlődésére és szocializációjára gyakorolt pozitív hatásáról. Megosztjuk tapasztalatainkat, tájékoztatjuk a szülőt arról, hogy miért fontos a szülővel történő beszoktatás a gyermek, a szülő és a kisgyermeknevelő szempontjából.

- **Szülővel történő beszoktatás**

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezielőtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. Azért tartjuk fontosnak, mert így a kisgyermek, az édesanyja biztonságot nyújtó jelenléte mellett ismerheti meg az új környezetet. A szülőnek

a legalább két hétig tartó beszoktatási idő alatt lehetősége van arra, hogy megmutassa a kisgyermeknevelőnek az otthon kialakult szokásokat, rituálékat, gondozási módozatokat, a kisgyermeknevelőnek pedig, hogy bemutassa a szülőnek a bölcsődei szokásokat, nevelési és gondozási elveket, módszereket, és bizalmi kapcsolatot jöjjön létre a család és az intézmény között.

- **Szülői értekezlet**

Évente két alkalommal tartunk, az elsőt a nevelési-gondozási év kezdetekor a felvételt nyert gyermekek szüleinek, a másodikat a nevelési-gondozási év során február hónapban. A közös szülői értekezleten bemutatjuk kisgyermeknevelőinket, a csoportokat, bölcsődei dajkáinkat, majd tájékoztatást adunk a bölcsőde házirendjéről, napirendjéről, a térítési díj fizetési módjáról. Tájékoztatjuk a családokat a gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről és elmondjuk a gyermekneveléssel kapcsolatos általános elveinket. Igény szerint lehetőség van arra, hogy a szülő az értekezlet után beszéljen gyermeke „saját" kisgyermeknevelőjével. A szülői értekezletről minden esetben jegyzőkönyv készül.

- **Szülőcsoportos beszélgetés**

Évente 3 alkalommal tartunk, itt már a kapcsolatépítésen van a hangsúly. Az elsőt, az első szülői értekezletet követően tartjuk, melynél a beszoktatással kapcsolatos témát öleljük fel, beszélünk az ezzel összefüggő hiedelmekről, érzésekről, a bölcsődével kapcsolatos gondolatokról.
A későbbiekben, felmérés alapján, a szülők érdeklődési körének megfelelően választjuk ki a témát. Így segítünk eligazodni a dacosság, akarat, agresszió, vagy akár a szobatisztaság problémáinak rejtelmeiben. A gondolatok megosztásával, megbeszélésével bizalmi viszony alakul ki a kisgyermeknevelő és a szülő között, valamint lehetőség adódik arra is, hogy a nevelési megoldások közül mindenki maga válassza ki a számára legmegfelelőbbet, ezzel erősítve a szülői kompetenciát. Erről is jegyzőkönyv készül.

- **Fogadóóra- egyéni beszélgetés**

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben egyéb szakemberközreműködését kell kérni.
Előzetes időpont egyeztetés szükséges hozzá, mely biztosítja az egyéni beszélgetés lehetőségét a szülő és a kisgyermeknevelő, bölcsődevezető között.

- **Napi kapcsolattartás**

A napi kapcsolattartás szülő és a kisgyermeknevelő között elengedhetetlen, hiszen így minden információ eljut a kisgyermeknevelőhöz és a családhoz is. Az, hogy a gyermeknek „saját" kisgyermeknevelője van, még hatékonyabbá teszi a folyamatot. Fontosnak tartjuk, hogy a tájékoztatás mindkét részről hiteles, őszinte és személyes hangvételű legyen.

- **Indirekt kapcsolattartási formák**

Jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az átadó helyiségekben elhelyezett hirdetőtáblákon a csoportban zajló eseményekről kapnak tájékoztatást a szülők, amelyen megtalálhatóak:

- gyermekjogi képviselő címe, elérhetősége
- család-és gyermekvédelmi központ címe, elérhetősége
- tűzvédelmi szabályzat
- házirend
- tanúsítvány
- tájékoztató az étkezési, térítési díj beszedésével kapcsolatosan
- étlap
- szórólapok a bölcsődés korú gyermekeket érintő programokról, rendezvényekről,
- nyitva tartással kapcsolatos információk

- fogadóóráról, szülői értekezletről tájékoztatás.

Ezek az írásbeli tájékoztatók, mint hirdetőtábla, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések mind jó lehetőséget biztosítanak a megfelelő információáramláshoz, a hatékony kommunikációhoz.

- **Családifüzet**

A kisgyermeknevelő bejegyzést készít a gyermek egy-egy, a fejlődése során elért változásról, és a szülő is bejegyezheti kéréseit, a szükségesnek tartott információkat gyermekével kapcsolatosan.

- **Facebook csoport**

Ez a kapcsolattartási forma jelenleg elkerülhetetlen, a legkönnyebb és leggyorsabb formája az információátadásnak. A szülők nagyrésze elérhető ezen a platformon. A csoportban a napi információk kerülnek megosztásra, fényképek, gyermekneveléssel kapcsolatos információk, cikkek kerülnek fel.
A Facebook csoportban való tagság önkéntes és oda kizárólag előzetes, írásos szülői engedéllyel kerülnek fel a gyermekekről képek, tájékoztatások.

- **Honlap**

Az Bonyhádi Varázskapu Bölcsőde és óvoda honlapján a bölcsőde is megtalálható. Itt azok az érdeklődők is információkhoz juthatnak, tájékozódhatnak az intézménnyel kapcsolatban, akik nem tagjai a közösségnek. Aktuális híreket osztunk meg, a mindennapi életről fényképeket publikálunk, hogy betekintést nyerhessenek a bölcsődei mindennapokba. A honlapon szerepel a bölcsőde elérhetősége, fontosabb adatai, bemutatkozó anyaga, szakmai programja.
A honlapon szereplő fényképeket kizárólag a szülők írásos engedélyével tesszük közzé.

5.7. Ünnepek, hagyományok, programok

Az ünnepek rendívül fontosak minden ember életében, a kisgyermekek életében különös jelentőségük van. Az ünnepek szorosabbá fűzik a családok, rokonok összetartozását. A családon belül erősítik a szeretet érzését, az együttlét örömét. Ünnepeink szervezésekor figyelembe vesszük, hogy ezek elsősorban családi ünnepek.
Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás, erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.
Ilyenkor, az ünnepek hangulatát idéző játékokat, játékhelyzeteket, verseket, mondókákat, meséket, énekeket gyakrabban szerepeltetjük, a csoportszobákat feldíszítjük az ünnepre utaló, saját kezűleg, illetve a gyermekekkel együtt készített dekorációkkal.

- **Születésnap**

Csoporton belül történik, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. A csoport tagjai énekelnek és az ünnepelt, kisgyermeknevelője által készített ajándékot kap. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképesen történik egy fatortán.

- **Mikulás**

Már 3-4 a nappal az érkezése előtt a Mikulás felbukkan nálunk, megmutatja magát egy kis időre, hogy a félénkebb gyermekek, illetve akik még nem találkoztak vele, az ünneplés napján bátrabban közeledjenek felé. Ilyenkor egy pár szaloncukrot is ad a kisgyermekeknek. Ez a rendezvény nyitott, hozzátartozók is jelen vannak. (szülők, nagyszülők)
A beöltözött Mikulás a meghirdetett napon édesség csomagot hoz minden gyermeknek, amit hazavisznek. Az intézmény által vásárolt játékok nagy része is ilyenkor kerül átadásra, amivel utána játszhatnak, illetve ezt követi a zsúrparti.

- **Karácsony**

Karácsonykor a három csoport együtt ünnepel, éneklünk, játszunk, miután megkapják a megvásárolt játékok másik részét, amit a fa alatt találnak meg, és ajándék is készül a gyermekek által a szülők részére, kisgyermeknevelőink segítségével.

- **Farsang**

Hozzátartozókkal együtt ünneplünk, a jelmezbe öltözés a gyermek kívánságától függ. Mi is beöltözünk, így tesszük még hangulatosabbá, emlékezetesebbé ezt a napot a gyermekek számára.

- **Húsvét**

Húsvétkor a három csoport együtt ünnepel, a gyermekek húsvéti édesség csomagot kapnak, amit hazavisznek. A játszóudvaron, a fűben elrejtjük az apró tojásokat, amit a gyermekek izgalommal keresnek, majd miután összegyűjtötték azokat, megeszik, ami óriási élményt jelent számukra. Közben éneklünk, mondókázunk, így hívjuk, keressük a nyuszit.

- **Anyák napja**

Anyák napjára, a gyermekek személyes kis ajándékot készítenek édesanyjuk számára kisgyermeknevelőjük segítségével, amelyet lehetőség szerint személyesen adunk át.

- **Gyermeknap**

Zártkörű rendezvény, mindhárom csoportnak különböző programokat szervezünk, amelyeket térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek. (tűzoltó autó, rendőrautó bemutatás, légvár, habparti)

5.8. Bölcsődénk kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézmények esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.
A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges. A korai fejlesztésre, gondozásra jogosult, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében ennek különösen hangsúlyosan kell jelen lennie.
A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez
Bölcsődénk egymás kompetenciahatárainak kölcsönös tiszteletben tartásával együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, vagy családjával kapcsolatba kerülhetnek. A problémás, nehéz szociokulturális háttérrel élő gyermekek élethelyzetének javítása ezen intézményekkel szorosan együttműködve történik.

5.8.1. Intézményen belüli kapcsolatok

A kapcsolattartás a zökkenőmentes működés és az információk áramoltatása miatt folyamatos:

- az intézmény vezetőjével
- a Gondnokság munkatársaival

- az óvodai feladatellátási helyek vezetőivel
- az intézmény óvodapedagógusaival, pedagógiai asszisztenseivel

A gyermekfelvétel időszakában egyeztető megbeszélések folynak a feladatellátási helyek vezetőivel a gyermekek elhelyezéséről. A bölcsődénkbe járó kisgyermekek ismerkedő látogatásokat tesznek az óvodákban az átmenet megkönnyítése érdekében. A kisgyermeknevelők esetenként részt vesznek a nevelőtestület szakmai értekezletein.

5.8.2. Intézményen kívüli kapcsolatok

- **Család – és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat**

A kapcsolat kétoldalú. Egyrészt bölcsődénk, mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja, jelzést ad a szolgálat felé, ha a gyermekek valamelyikének helyzete jelzésre, intézkedésre szorul. Ilyenkor nemcsak írásban, hanem szóban is felvesszük a kapcsolatot a Család – és Gyermekjóléti Szolgálattal, azon belül a családsegítővel. Ez a kapcsolat mindaddig fennmarad, míg a gyermek bölcsődénkben tartózkodik és személyéről meghatározott időközönként több területre kiterjedően jellemzést írunk, melyet továbbítunk a szolgálat felé.
Másrészt adott esetben a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat már a bölcsődei felvételi jelentkezéskor tájékoztatást ad egy-egy család anyagi vagy nevelési nehézségéről, akiknek a felvételnél előnyt kell élvezniük. Különösen nehéz családi élethelyzetben a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat javaslatára azonnali felvételt nyer a kisgyermek.

- **Bonyhádi Védőnői Szolgálat**

Azon körzet védőnője számára, akinek körzetéhez a bölcsőde tartozik, évente egy alkalommal létszámjelentést küldünk. A körzetek védőnőivel telefonon, vagy személyes látogatás formájában tartjuk a kapcsolatot a bölcsődébe járó családok, kisgyermekek ügyében.
A bölcsődevezető a kisgyermeknevelők jelzései alapján felveszi a nehézséggel küzdő, rossz szociális körülmények között élő, problémás kisgyermek körzeti védőnőjével a kapcsolatot, ha indokolt, személyes találkozót kezdeményez. A kapcsolat és a kisgyermek közös figyelemmel kísérése mindaddig tart, amíg a gyermek bölcsődei jogviszonnyal rendelkezik.

- **Más bölcsődei intézmény, módszertani szaktanácsadó - szakértő**

Szakmai kérdésekben, jogszabályi változásokról, továbbképzésekről, szakmai napokkal kapcsolatban kapunk hasznos, hiteles tájékoztatást megyén belüli bölcsődétől, valamint megyén kívüli módszertani szaktanácsadó - szakértőtől.

- **Gyakorlóhely**

Bölcsődénk a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karának bázisintézménye, a képzésben résztvevő hallgatók számára szerződés alapján szakmai gyakorló helyet biztosítunk.

6. DOKUMENTÁCIÓ

A gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásának kontrollálása céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezetünk. Az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik.
A dokumentáció vezetésének szempontjai: a *tárgyszerűség* (objektivitás), a *validitás* (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a *hitelesség,* a *differenciáltság,* a *rendszeresség,* a *nyomon követhetőség,* ill. a *folyamatosság*.
Vezetése és őrzése során a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi előírásokat figyelembe vesszük.

6.1.Családi füzet

A kisgyermeknevelő havonta tájékoztatja szülőket kisgyermeknevelői beírás formájában a gyermek teljes körű fejlődéséről, az eseményekről.

6.2. Gyermek fejlődési dokumentáció

A naplót a gyermek „saját kisgyermeknevelője" vezeti folyamatosan, valamint bizonyos részét negyedévente. A napló vezetésének célja, hogy rögzítsük a gyermek a különböző életkorban milyen fejlettségi szinten áll. A napló felhívja, a kisgyermeknevelő figyelmét arra mire kell fokozottabban figyelnie a gyermek nevelése-gondozása közben. A fejlődési dokumentáció tartalmazza: Családlátogatástapasztalatai, beszoktatás tapasztalatai, aktuális fejlettség, megfigyelések, tapasztalatok, percentilis táblázat.

6.3. Csoportnapló

A csoport életének naponkénti rögzítésére szolgál. Kisgyermeknevelők vezetik, délelőtti - délutáni váltásban. Tartalmazza a jelenlévők névsorát, a napirendi eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges történéseket. Rögzítik a gondozási sorrendet, napirendeket, személyes adatokon belül a szülői elérhetőségeket, ki viheti el a gyermeket a bölcsődéből, gyermek életkorát a beszoktatás idején, beszoktatás kezdete, módja, időtartama, az ellátás megszűnésének ideje, okát és egyéb, a gyermekkel kapcsolatos adatokat –(gyógyszer, étel és egyéb allergia, SNI, gyermekvédelmi bejegyzések ,nevelési adatok)

6.4. Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)

A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük. A feladat felelősei a bölcsőde szakmai vezetője. A bölcsődei normatíva igénylésének alapja.

6.5. Személyi térítési díjak nyilvántartása

Az étkezésben résztvevő gyermekek nyilvántartását naponta vezetjük. Az étkezési és gondozási díjakkal kapcsolatos adminisztrációt a Gazdasági Ellátó Szervezet végzi.

7. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elvek megvalósulását, a mennyiségileg elegendő, higiénés követelményeknek megfelelő, tartalmas, élvezhető, jóízű táplálék biztosítását ellenőrizni a kisgyermeknevelők feladata. Bölcsődénkben az előírásoknak megfelelően napi négyszeri étkezésben (reggeli, tízórai, ebéd és uzsonna) részesülnek a gyerekek, lehetőség van diétás ebéd igénybe vételére is.
A közétkeztető gondoskodik a korszerű táplálkozás biztosításhoz szükséges feltételek meglétéről, így a jó minőségű alapanyagokról, a megfelelő konyhatechnológiáról, a szükséges egyéb tárgyi, valamint a személyi feltételekről, betartja a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben szereplő, közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokat. A tálalókonyha működtetése az intézmény feladata, melynek működése során a vonatkozó HACCP előírásoknak maradéktalanul érvényesülnie kell.

8. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézményegység Érdekképviseleti Fórumot köteles működtetni.

8.1. Az Érdekképviseleti Fórum működésének célja

- az ellátásra jogosultak és az intézménnyel jogviszonyban állók érdekvédelme

8.2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata

- megvizsgálja a beterjesztett panaszokat
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekről
- intézkedéseket kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél
- véleményt nyilvánít a bölcsőde vezetőjénél a gyermekeket érintő ügyekben
- javaslatot tesz az intézményegység alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására
- egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyása folyamatában

8.3. Az Érdekképviseleti Fórum működése

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde szakmai vezetőjénél vagy a fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme,
- az intézményegység dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

8.4. Az Érdekképviseleti Fórum tagjai

- a bölcsődében ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy törvényes képviselői közül 4 fő (csoportonként 1-1 fő)
- a bölcsőde dolgozói közül 1 fő
- az intézmény fenntartója delegálásában 1 fő

A tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni. A bölcsőde vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért. A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén szükség szerint).

9. KIEMELT FELADATOK

9.1. Sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelése, gondozása

Sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral, vagy egyéb

pszichésfejlődési zavarral (figyelem, magatartásszabályozási zavar) küzd. Amennyiben a bölcsőde SNI-s gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékespedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A bölcsődében ellátott SNI-s gyermekek nevelését- gondozását végző kisgyermeknevelők munkáját a korai fejlesztést végző szakemberek segítik.
A sajátos nevelési igényű kisgyermek lehetőségei a világ megismerésében igen korlátozottak. A szűkebb élettér következtében ezek a gyermekek másodlagosan értelmileg is elmaradhatnak társaiktól, elszigetelődhetnek a gyermekközösségtől. Ezért nagyon fontos már a csecsemőkorban felderíteni azokat a sokszor alig szembetűnő rendellenességeket, viselkedési formákat, mozgásszervi elváltozásokat, beszédfejlődés zavarait, mivel azok későn történő észlelése nehezen behozható, vagy esetleg behozhatatlan hátrányt jelentenek a gyermek életében, és késleltetik az adekvát terápia megkezdését is.
A prevenciót nagyon fontosnak tartjuk, általa lehetőség nyílik még súlyosabb testi és pszichés elváltozások megelőzésére, elkerülésére. A sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrációja a közösség jótékony hatása által a gyermekeknek a társadalomba való beilleszkedését is könnyebbé teszi, az egészséges gyermekeket pedig hozzásegíti egy humánusabb, „másságot" toleráló pozitív személyiség kialakulásához.
Az SNI-s kisgyermekek bölcsődei nevelése, gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve segítsük a gyermek optimális fejlődését, biztosítsuk a szülőkkel való együttműködést. A szülők lehetőséget kapnak arra, hogy figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, választ kaphassanak kérdéseikre. A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktebben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A SNI-s gyermek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.
Teljes integrációban a nevelési - gondozási folyamatokba épített játékos foglalkozás és az ép társakkal való együttlét biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermek harmonikus fejlődését.

9.2.Gyermekvédelem

A gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. Felismerjük a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyezettséget jelentjük a védőnőnek, Család és Gyermekjóléti Központnak. Intézményi kérésre pedagógia szakvéleményt készítünk. Lehetőséget biztosítunk, hogy a Gyermekjóléti Központ szakembere látogatást tegyen a gyermekeknél. Védelembe vett gyermek esetében együttműködünk a családsegítővel, védőnővel. A bölcsődevezető, gyermekvédelmi felelős, kisgyermeknevelők részt vesznek esetkonferencián, jelzőrendszeri megbeszélésen.
Igyekszünk a családokat segítve, támogatva használni a jelzőrendszert. Kiemelt feladatunk a hátrányos, halmozottan hátrányos, sajátos nevelési igényű és veszélyeztetett gyermekek kiemelt figyelemmel kísérése. A háttérinformációk alapos feltárásával, a körülmények, adottságok alapos ismeretének tudatában teszünk lépéseket.
A családokkal való együttműködésre törekszünk.

9.3.Minőségbiztosítás

A bölcsődei nevelés, gondozás minőségének nevezzük a nevelő, gondozó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot a jól felszerelt intézményben:

- a bölcsődék működését szabályozó dokumentumokban foglaltaknak megfelelően munkavégzés (Alapprogram, a bölcsőde Szakmai Programja, A bölcsődei nevelés, gondozás szakmai szabályai, intézmény SZMSZ-e, belső szabályzatok, Módszertani levelek),
- az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja,
- a szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- a működési tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése,
- a dolgozók érdekelté tétele a minőségi munkavégzésben,
- értékelési, jutalmazási rendszer kidolgozása

10. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA

A magas színvonalú munkát, amely a mai szakmai követelményeknek megfelel, csak úgy tudjuk megvalósítani, ha folyamatosan képezzük magunkat, bővítjük, gazdagítjuk ismereteinket. Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel, vagy a magasabb szintű szakképzettség megszerzésével.
A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adataink működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg. Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie a 4 éves képzési ciklus alatt.
2018. január 1-től, a vezetőképzés keretében a vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított két éven belül, majd ezt követően két évenként megújító képzés teljesítésére köteles minden vezető.
Fontos az ezzel kapcsolatos koordinációs feladatok megtervezése, hogy mindenki eleget tudjon tenni a rendelet előírásainak, ezért évente továbbképzési tervezetet készítünk. Év végén a pontok összesítésre kerülnek, és ha szükséges, jelentési kötelezettségnek is eleget teszünk, ami a bölcsődevezető feladata.

Bonyhád, 2026.06.30.

Kaiser Angéla

.....

Kaiser Angéla
bölcsődevezető

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az érvényességet igazoló aláírások	
Kaiser Angéla Kaiser Angéla bölcsődevezető	Máté Klára Máté Klára BVBÓ főigazgató
A Szülői Érdekképviseleti Fórum a Szakmai Programot megtárgyalta és elfogadásra javasolja Rokát-Horváth Rozália a szülők nevében (névaláírás)	A Városi Bölcsőde kisgyermeknevelői közössége a Szakmai Programot megtárgyalta és elfogadta Haszlovics Éva a közösség nevében (névaláírás)
121/2026.(IX.02.) sz. határozatszámon jóváhagyta **Bonyhád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete** Filóné Ferencz Ibolya polgármester *Bonyhád Város Önkormányzati Képviselő-testülete nevében*	
Hatályba lépés, érvényesség: fenntartói jóváhagyást követően visszavonásig, módosításig Egyidejűleg a 2021.01.29-én elfogadott szakmai program hatályát veszti	
A dokumentum jellege: nyilvános Megtalálható az intézmény weboldalán: www.varazskapuovoda.hu Iktatószám: 460-V/ 2026. Készült 2 eredeti és 2 másolati példányban	

M E L L É K L E T E K

1. sz. melléklet

Megállapodás
szociális szolgáltatás igénybevételéről

amely létrejött egyrészről:
Bonyhádi Varázskapu Bölcsőde és Óvoda (OM azonosító: 201651)
Városi Bölcsőde Intézményegysége (7150 Bonyhád, Fáy ltp. 21.)

másrészről:

gyermek családi és utóneve:
gyermek születési családi és utóneve:
gyermek születési helye és ideje:
szülő anyja születési családi és utóneve:
gyermek lakóhelye:
gyermek tartózkodási helye:
gyermek neme:
gyermek állampolgársága:
gyermek jogállása (amennyiben releváns aláhúzandó):
bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült
kiskorú képviseletében eljáró

szülő családi és utóneve:
szülő születési családi és utóneve:
szülő születési helye és ideje:
szülő anyja születési családi és utóneve:
szülő lakóhelye:
szülő tartózkodási helye:
szülő neme:
szülő állampolgársága:
szülő jogállása (amennyiben releváns aláhúzandó):
bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült
törvényes képviselő (továbbiakban igénybe vevő)

között az intézményi elhelyezés biztosítása tárgyában az alábbiak szerint:

1. Az intézmény az igénybe vevő jelen előterjesztett kérelme és csatolt igazolásai alapján – biztosítja fent nevezett kiskorú intézményi felvételét.
2. A szolgáltatás típusa: bölcsődei ellátás, amelynek helye:
   BVBÓ Városi Bölcsőde Intézményegysége, 7150 Bonyhád, Fáy ltp. 21.
3. A bölcsődei ellátás kezdete: _____ év _____ hó _____ nap, az ellátás határozatlan időtartamra szól.
   Szülő értesítése írásban a bölcsődei ellátás megszűnésekor.
4. A bölcsőde a gyermek, kiskorú számára az alábbi szolgáltatásokat nyújtja: bölcsődei nevelés-gondozás, étkeztetés.
5. A 4. pontban meghatározott szolgáltatások tartalma és módja:

a) Szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése.
b) A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet.
c) Egészségvédelem-egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése.
d) Állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód.
e) Önállóságra való nevelés
f) Személyes higiéné feltételeinek biztosítása.
g) Időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra.
h) Korcsoportnak megfelelő játékeszközök használatának biztosítása.
i) Napi négyszeri (élelmezésvezető által összeállított, az életkornak megfelelő) étkezés.
j) Rendszeres orvosi felügyelet.

6. Az igénybe vevő a bölcsődei szolgáltatásért személyi térítési díjat köteles fizetni, mely két részből áll, egyrészt:
   a) Étkezési díjból, amelynek összege: az ellátást igénybe vevő gyermek bölcsődei térítési díjról készült határozatában szereplő összeg.
   másrészt:
   b) Gondozási díjból, amelynek összege: az ellátást igénybe vevő gyermek bölcsődei térítési díjról készült határozatában szereplő összeg.

7. A személyi térítési díj havi összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg
   a) a család egy főre jutó havi nettó jövedelmének 25%-át, amennyiben a gyermek nem részesül ingyenes gyermekétkeztetésben,
   b) a család egy főre jutó havi nettó jövedelmének 20%-át, amennyiben a gyermek ingyenes gyermekétkeztetésben részesül.

   A jövedelmi viszonyok változásait igénybe vevő köteles 15 napon belül a gondozás helye szerint illetékes bölcsőde vezetőjének, ill. a Bonyhád Város Önkormányzat GESZ intézményének írásban bejelenteni. A bejelentéshez csatolni kell az új személyi térítési díj megállapításának alapjául szolgáló jövedelem/kereseti igazolásokat.

8. A személyi térítési díjat egy havi időtartamra a tárgyhónapban kell megfizetni. A bölcsődei személyi térítési díjat az igénybevétel napjától havonként a tárgyhónap 10. napjáig lehet befizetni. Az igazolt betegség bejelentésének napjától a kötelezett mentesül a távolmaradás idejére a gondozásért és étkeztetésért fizetendő térítési díj fizetési kötelezettsége alól, a GESZ által meghatározott lemondási feltételek teljesülése esetén.

8. Térítési díj ellenében igénybe vett gyermekétkeztetési szolgáltatás esetében, a 60 napot meghaladó díjtartozásról a szolgáltató a gyermekjóléti szolgálatot értesíti, további intézkedések megtétele céljából.

9. Igénybe vevő elfogadja továbbá azon tényt is, hogy a 3. pontban meghatározott időtartam lejártával, ill. az alábbi törvényi feltételek megvalósulása esetén a bölcsődei szolgáltatás megszűnik:

a) A bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek a harmadik életévét augusztus 31-ig betöltötte,
b) ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig,
c) meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
d) a jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezésére,
e) az intézményvezető döntése alapján, ha a szolgáltatást igénybe vevő az intézmény házirendjét súlyosan megsérti, vagy a szolgáltatás igénybevételeinek feltételei már nem állnak fenn.

10. A megállapodást kötő felek egyetértenek abban, hogy jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a tárgykört érintő hatályban lévő törvények és azok végrehajtási rendeletei, a fenntartó önkormányzat gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 4/2016. (II.19.). önkormányzati rendelete, ill. az intézmény által kiadott házirend szabályai az irányadók.
11. A bölcsődei szolgáltatást igénybe vevő szülő/gondviselő úgy nyilatkozik, hogy jelen megállapodás átvételekor a bölcsőde Házirendjében írtakat is megismerte és tudomásul vette.
12. Igénybe vevő nyilatkozik, hogy az 1997. évi XXXI. törvény 33.§-a (2) bekezdése értelmében a bölcsődei ellátás tartalmáról, feltételeiről, az intézmény által a róla és a gyermekéről vezetett nyilvántartásokról, az intézmény házirendjéről, panaszjoga gyakorlásának módjáról, a szülői érdekképviseleti fórumról a tájékoztatást megkapta.
13. Igénybe vevő tudomásul veszi, hogy az 1997. évi XXXI. törvény 33. §. (3) bekezdés b) és c) pontja értelmében a gyermekvédelmi törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz adatot szolgáltatni, valamint a jogosultsági feltételekben és a természetes személyazonosító adatokban történő változásokról az intézmény vezetőjét értesíteni kötelessége.

Szerződő felek a megállapodásban írtakat átolvasták, tartalmát megértették, és úgy írják alá, hogy az megfelel kölcsönös és egybehangzó akaratuknak.

Dátum: ……

……. ……

Bonyhádi Varázskapu Bölcsőde és Óvoda Szülő/gondviselő/törvényes képviselő

2. sz. melléklet

Házirend

A bölcsőde nyitva tartása	6.30-17.00 óráig
A bölcsőde címe	Bonyhád, Fáy ltp.21.
Telefonszáma	(06 749 451-713
Bölcsődevezető	Kaiser Angéla
A vezető telefonszáma	06-20-555-8-959
Távollétében helyettesíti	Herbszt Andrea

Bonyhádi Varázskapu Bölcsőde és Óvoda Városi Bölcsőde

1. A házirend célja

A házirend célja, hogy meghatározza a bölcsődei ellátás rendjét, biztosítsa a gyermekek nyugodt, biztonságos és szeretetteljes nevelését-gondozását, valamint elősegítse a szülők és az intézmény közötti együttműködést.

A házirend betartása minden szülőre, törvényes képviselőre, dolgozóra és az intézményben tartózkodó személyre kötelező.

---

2. Az intézmény működési rendje

- A bölcsőde nyitvatartási ideje: hétfőtől péntekig ___6.30___ órától ___17.00___ óráig.
- A gyermekeket legkésőbb ___9.00___ óráig kérjük beérkeztetni.
- A gyermek hazavitele legkésőbb zárásig történjen.
- A bölcsőde területére tilos állatokat behozni!
- A bölcsőde éves és napi nyitva tartását, valamint a nyári zárva tartás várható idejét a szülők igényeihez igazodva a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket folyó év március 15-ig tájékoztatjuk.
- A gyermek szülője, törvényes képviselője személyes adataiban (lakóhely, tartózkodási hely, elérhetőségi adatok) történt változást kérjük, mielőbb jelentsék be!
- A bölcsődében Érdekképviseleti Fórum működik. Emellett a szülőket és gyermekeiket gyermekjogi képviselő segíti jogaik érvényesítésében, akinek az elérhetősége a faliújságokon megtalálható. Kérjük, a bölcsőde működésével, illetve a gyermekek ellátásával, kapcsolatos véleményükkel, esetleges panaszaikkal forduljanak bizalommal a bölcsőde vezetőjéhez. Amennyiben az ő részéről nem történik megfelelő intézkedés, vagy az eredménytelen, abban az esetben az intézményvezetőhöz kerül az ügy, aki 15 napon belül a szülő, vagy törvényes képviselő nem kap értesítést, vagy a megtett

intézkedéssel nem ért egyet, úgy annak orvoslásáért az intézmény fenntartójához, illetve a megyei gyámhivatalhoz fordulhat. Az Érdekképviseleti Fórum működési szabályai a Szakmai Programban is elolvashatók.

---

3. A gyermek érkezése és távozása

- .Kérjük, a zavartalan átvétel és nyugodt reggeliztetés érdekében a reggeliztetés előtt (8.00-8.30), vagy az után érkezzenek gyermekükkel.
- A gyermeket a szülő vagy az általa írásban meghatalmazott megbízott, 14. életévét betöltött személy veheti át.

- A gyermek átadása és átvétele személyesen történik a kisgyermeknevelőnek.
- Kérjük a szülőket, hogy az öltözőben való tartózkodást a szükséges időre korlátozzák.

---

4. Egészségügyi szabályok

- A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható.
- Lázas, fertőző beteg, gyógyszeres kezelés alatt álló gyermek nem látogathatja az intézményt.
- 37,5 Celsius fok, vagy ennél magasabb testhőmérsékletű, antibiotikumot szedő, vagy fertőzésgyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja!
- Amennyiben a gyermek napközben a bölcsődében betegedne meg, a bölcsőde telefonon értesíti a szülőt, hozzátartozót. Kérjük, ilyen esetben haladéktalanul gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, orvosi ellátásáról!
- Betegség után orvosi igazolás szükséges.
- A bölcsődében a lázcsillapítón kívül más gyógyszert csak orvosi igazolással, külön engedéllyel lehet beadni.
- A családban előforduló **fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell.** A szülő köteles írásban tájékoztatni a kisgyermeknevelőt, ha gyermeke gyógyszert, gyógyhatású készítményt szed.
- Ha a szülő gyermekét betegség, vagy egyéb ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a gyermek távolmaradását szíveskedjék **a hiányzás első napján** jelezni a bölcsődevezetőnek!
- A gyermek egészségi állapotára, fejlődésére, vagy egyéb otthoni eseményekre vonatkozó bejegyzéseiket az **családi füzetben** is megtehetik.

---

5. Étkezés

- A közétkeztetés feladatát ellátó cég napi négyszeri étkezést biztosít.
- A heti étlap a hirdetőtáblákon megtekinthető.
- A szakorvos által igazolt, a gyermek állapotának megfelelő diétás étkezés igénybevételére is van lehetőség. Az igényt a közétkeztetést biztosító cégnél kell jelezni.
- A diétás étkezésben részesülő gyermek számára az ebéden kívüli étkezésekhez az étel a bölcsődébe behozható.

- Az étkezési térítési díj befizetésének rendjéről az intézmény külön tájékoztatást ad.
- A térítési és gondozási díjat kérjük az előre jelzett napon befizetni.
- Hiányzás esetén az étkezés lemondását legkésőbb az adott nap _07.20_____óráig kérjük jelezni a Menza Pure rendszerben.

---

6. Ruházat és személyes tárgyak

1. Az átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van ruhája tárolására. Kérjük, hogy a szekrényben csak a legszükségesebb dolgokat tárolják. Kérjük, **a cipőkbe írják be gyermekük nevét,** az utcai cipőket szíveskedjenek a pakoló alján elhelyezni.
2. A gyermek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni **nem tudunk!**

- Kérjük, hogy a gyermek rendelkezzen:
  - váltóruhával,
  - benti cipővel,
  - időjárásnak megfelelő udvari ruházattal,
  - pelenkával és szükséges higiéniai eszközökkel (amennyiben szükséges).
- A gyermek ruházatát és tárgyait kérjük névvel ellátni.
- Ékszer, értékes tárgy behozatala TILOS! Értékes tárgy elvesztése esetén felelősséget nem vállalunk, az ékszerek balesetveszélyesek.

---

7. Kapcsolattartás

A kapcsolattartás formái:

- szülői értekezletek,
- egyéni beszélgetések,
- családlátogatás,
- napi tájékoztatás,
- hirdetőtábla és elektronikus kommunikáció.

---

8. Gyermekvédelem

Az intézmény dolgozói kötelesek a gyermekek testi és lelki biztonságát védeni. A gyermek veszélyeztetettsége esetén az intézmény a hatályos jogszabályok szerint jár el.

---

10. Egyéb rendelkezések

- Az intézmény területén tilos a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás.

- A bölcsőde területén fénykép- és videofelvétel készítése a gyermekről, csak a szülő engedélyével történhet, amiről a szülő írásban előzőleg nyilatkozik.
- A házirendben nem szabályozott kérdésekben a hatályos jogszabályok az irányadók.

---

11. Záró rendelkezés

Jelen házirend 2026.09.01. napján lép hatályba, és visszavonásig érvényes.

Bonyhád,2026.08.13..

Bölcsődevezető: _____

3. sz. melléklet

BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM

Aluírott ……..kérem gyermekem bölcsődei felvételét a Bonyhádi Varázskapu Bölcsőde és Óvoda Városi Bölcsődéjébe …… időponttól kezdődően.

A gyermek adatai

Családi és utóneve	
Születési hely és idő	
Anya születési családi és utóneve	
Lakóhelye (lakcímkártyával egyezően)	
Tartózkodási helye (lakcímkártyával egyezően)	
TAJ száma	
Házi gyermekorvos neve	
Védőnő neve	

Szülő, törvényes képviselő adatai

Családi és utóneve	
Születési családi és utóneve	
Lakóhelye (lakcímkártyával egyezően)	
Tartózkodási helye (lakcímkártyával egyezően)	
Telefonszáma	
Munkahelye	
E-mail címe	

Az általam önkéntesen szolgáltatott adatok kezeléséhez hozzájárulok.

A bölcsődei felvételi kérelem indokai *(több is megjelölhető)*

- ☐ a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
- ☐ a gyermek három vagy több gyermeket nevelő családban él
- ☐ a gyermeket egyedülálló személy neveli
- ☐ a gyermek védelembe vett
- ☐ a gyermek szülei/törvényes képviselői munkavégzése miatt
- ☐ a gyermek szülei/törvényes képviselői munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben vesz részt
- ☐ a gyermek napközbeni ellátásáról a gyermek szülei/törvényes képviselői orvosilag igazolt betegségük miatt nem tudnak gondoskodni
- ☐ a gyermeknek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége
- ☐ a gyermeket időskorú személy neveli
- ☐ a gyermek ellátásáról a gyermek szülője/törvényes képviselője szociális helyzete miatt nem tud gondoskodni

A kérelem egyéb indoklása

……

……

……

…….

Kijelentem, hogy a felvételnél figyelembe vehető szempontok céljából közölt adatok a valóságnak megfelelnek, az azokban beállt változásról a bölcsőde vezetőjét 15 napon belül tájékoztatnom kell.
Tudomásul veszem, hogy a keresőtevékenységem igazolását az ellátás kezdete előtt be kell nyújtanom.
Tudomásul veszem, hogy köteles vagyok a nyilvántartások vezetéséhez az intézmény számára további adatokat szolgáltatni.

Dátum:…….....

……
Szülő/törvényes képviselő aláírása

Döntési záradék

A felvételi döntés eredménye	
Az igénybevétel kezdete	
A bölcsődevezető aláírása	

BONYHÁDI VARÁZSKAPU BÖLCSŐDE ÉS ÓVODA

OM azonosító: 201 651

7150 Bonyhád, Széchenyi tér 3. e-mail: varazskapuovoda@gmail.com

Tel/Fax: 74/451-119 honlap: www.varazskapuovoda.hu

4. számú melléklet

HATÁROZAT

Bölcsődei ellátás megszűnéséről

Értesítem a kedves Szülőt/Szülőket, hogy …….....nevű gyermekük bölcsődei ellátása

20….év ……hó…..napján

MEGSZŰNT.

Az ellátás megszűnésének **oka**:

1. óvodába távozott
2. sajátos nevelési igényű gyermek betöltötte a 6. életévét augusztus 31-ig,
3. a szülő nem igazolta a gyermek 15 munkanapon túli távollétét,
4. a szülő írásban nem kérte az ellátás szüneteltetését 8 napon belül,
5. a bölcsődeorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
6. magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, és erről a szülő megkapta a bölcsődeorvos által kiállított szakvéleményt,
7. testvér születése után, a szülési szabadság leteltével,
8. a megszűnést a szülő kérte,
9. a gyermek hozzátartozója ismételt figyelmeztetések ellenére megsértette a házirendet
10. egyéb: ……

(a megfelelő rész aláhúzandó)

Bonyhád, 20…..év ……hó …….nap

Tisztelettel:

P.H.

Kaiser Angéla

bölcsődevezető

5. sz. melléklet

Gyermek Elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend

Bonyhádi Varázskapu Bölcsőde és Óvoda Városi Bölcsőde

1. A szabályzat célja

A szabályzat célja, hogy meghatározza az intézményben bekövetkező balesetek, rosszullétek és sürgősségi egészségügyi események esetén alkalmazandó elsősegélynyújtási eljárásokat, biztosítva a gyermekek testi épségének és egészségének védelmét.

2. A szabályzat hatálya

A szabályzat kiterjed:

- az intézmény valamennyi ellátott gyermekére,
- az intézmény valamennyi dolgozójára,
- az intézmény területén tartózkodó személyekre.

3. Az elsősegélynyújtás alapelvei

- Minden dolgozó köteles a tőle elvárható módon közreműködni baleset vagy rosszullét esetén.
- Az elsősegélynyújtás során elsődleges szempont:
  - a gyermek életének és egészségének védelme,
  - a további sérülések megelőzése,
  - a szakszerű segítség mielőbbi biztosítása.
- Súlyos sérülés vagy életveszély esetén azonnal értesíteni kell a mentőszolgálatot a 112-es segélyhívó számon.

4. Az elsősegélynyújtás személyi feltételei

- Az intézmény törekszik arra, hogy minden gyermekcsoportban legyen elsősegélynyújtási ismeretekkel rendelkező dolgozó.
- A dolgozók rendszeres elsősegélynyújtó oktatásban részesülnek.
- Az elsősegélynyújtás koordinálásáért az intézményvezető vagy az általa kijelölt személy felel.

5. Elsősegélynyújtó felszerelések

Az intézményben jól hozzáférhető helyen elsősegélydoboz kerül elhelyezésre, amely tartalmazza:

- steril kötszereket,
- sebfertőtlenítőt,
- mullpólyát,
- ragtapaszt,
- gumikesztyűt,
- lázmérőt,

- hideg borogatást,
- ollót,
- egyéb szükséges elsősegélynyújtó eszközöket.

Az elsősegélydoboz tartalmának ellenőrzése és pótlása rendszeresen történik.

6. Eljárás baleset vagy rosszullét esetén

Enyhe sérülés esetén

(pl. horzsolás, kisebb ütés)

- A kisgyermeknevelő ellátja a sérülést.
- A sérülésről a szülőt tájékoztatni kell.
- Szükség esetén baleseti jegyzőkönyv készül.

Súlyos sérülés vagy rosszullét esetén

(pl. eszméletvesztés, fulladás, görcsroham, törés, súlyos vérzés)

- Azonnal értesíteni kell a mentőszolgálatot.
- A gyermeket felügyelet nélkül hagyni tilos.
- Meg kell kezdeni az életkornak megfelelő elsősegélynyújtást.
- A szülőt haladéktalanul értesíteni kell.
- A történtekről jegyzőkönyvet kell készíteni.
- A súlyos balesetek esetében a fenntartót tájékoztatni kell az elkészített dokumentációt továbbítani kell felé. Ennek hivatalos útja: az intézmény vezetője tájékoztatja a főigazgatót, a főigazgató pedig a fenntartót.

7. Fertőzés megelőzés szabályai

- Elsősegélynyújtás során egyszer használatos gumikesztyű használata kötelező.
- Vérrel vagy testváladékkal szennyezett eszközöket fertőtleníteni kell.
- A higiéniai szabályok betartása minden dolgozó számára kötelező.

8. Gyógyszeradás szabályai

- A bölcsődében gyógyszert kizárólag orvosi igazolás és szülői nyilatkozat alapján lehet beadni.
- Lázcsillapító vagy egyéb gyógyszer önálló alkalmazása csak sürgős esetben, szülői hozzájárulással történhet.
- A beadott gyógyszerről nyilvántartást kell vezetni.

9. Dokumentáció

Minden balesetről vagy rendkívüli eseményről dokumentáció készül, amely tartalmazza:

- az esemény időpontját,
- helyszínét,
- a sérülés jellegét,
- a megtett intézkedéseket,

- az értesített személyeket.

A dokumentáció megőrzése a hatályos jogszabályok szerint történik.

10. Záró rendelkezések

- A szabályzat megismerése és betartása az intézmény valamennyi dolgozója számára kötelező.
- A szabályzat évente felülvizsgálatra kerül.
- A szabályzatban nem rendezett kérdésekben a hatályos jogszabályok az irányadók.

6. sz. melléklet

Diabéteszes gyermek ellátásával kapcsolatos eljárásrend

1. Bevezető

A cukorbetegség, vagy más néven diabétesz mellitusz egy anyagcserezavar, amelyben a szénhidrátok hasznosítása szenved zavart. A cukorbetegségben relatív vagy abszolút inzulinhiány alakul ki. Az inzulin kulcsszerepet játszik abban, hogy segítse a cukor (glükóz) bejutását a sejtekbe.

Inzulin hiányában a vércukor szint megemelkedik, ellenben a sejtekbe nem jut megfelelő mennyiségű glükóz, azok működése zavart szenved. A cukorbetegség a gyermekkor leggyakoribb anyagcsere-betegsége. Magyarországon körülbelül minden 1500 gyermek körül 1 cukorbeteg; évente nagyjából 200-250 gyermekről ismerik fel, hogy cukorbeteg. A gyermekkorban kialakuló cukorbetegség többségében az úgynevezett 1-es típusba sorolható, tehát az inzulin hormon abszolút hiányára vezethető vissza. A 2-es típusba a gyermekkori esetek 1-2 százaléka tartozik, ezen betegek túlnyomó része serdülő vagy fiatal felnőtt.

1.1. Gyermekkori diabétesz tünetei

A gyermekkorban jelentkező cukorbetegség tünetei is hasonlóak a felnőttkorban jelentkezőhöz, általában a tünetek specifikussága miatt könnyen felismerhető.

- ▪ sokszori és bőséges vizeletürítés (óvodáskorban a már szobatiszta gyermeknél éjjeli
- ágybavizelés)
- ▪ a fokozott vízvesztés következtében kialakuló kínzó szomjúságérzet, megnövekedett
- folyadékfogyasztás
- ▪ nagy étvágy, állandó éhségérzet, ennek ellenére fogyás
- ▪ gyakori hasfájás
- ▪ állandó fáradtság, bágyadtság
- ▪ nehéz sebgyógyulás
- ▪ acetonos lehelet (alkoholos jellegű lehelet)

1.2. Gyerekkori diabétesz kezelése

A gyermekkori cukorbetegség terápiája nagyban függ a diabétesz típusától. Az 1-es típusú diabétesz esetén a gyermek kezelőorvosa által meghatározott inzulinterápiára van szükség. A gyermekkori cukorbetegség kezelésében három pillért állapítunk meg:

A. Helyes életmód

B. Étrendi kezelés

C. Inzulinterápia

A. Helyes életmód:

A kezelés sikerének kulcsa a megfelelő, segítő családi háttér, valamint a gyermek, a család és a kezelőorvos szoros és hatékony együttműködése. A családnak és az életkorától függően a gyermeknek is naprakész ismeretekkel kell rendelkeznie. A cukorbetegség nem indokolja a sport abbahagyását, pontosan ellenkezőleg, a rendszeres mozgás a megfelelő kezelés szerves része. A mozgás csökkenti a szervezet inzulinigényét.

B. Étrendi kezelés:

▪ A megfelelő táplálékokat és a beadandó inzulin adagját étkezésenként precízen el kell osztani.

▪ Kerülni kell a bélcsatornából gyorsan felszívódó, a vércukorszintet hirtelen emelő egyszerű szénhidrátokat (pl. csokoládé, cukorkák, cukortartalmú üdítőitalok, stb.)

▪ Törekedni kell a napjában többszöri zöldség és gyümölcs fogyasztására.

▪ A teljes kiőrlésű gabonák fogyasztásának preferálása a fehér lisztből készültekkel szemben, valamint elengedhetetlen a megfelelő folyadékbevitel is.

C. Inzulinterápia:

▪ A kezelés módját mindig diabetológus szakorvos állapítja meg, ami függ a diabétesz típusától, a gyermek vércukorszintjétől és egyéb paraméterétől is.

▪ 1-es típusú cukorbetegség esetén elengedhetetlen az inzulinterápia, mert ebben az esetben a páciens hasnyálmirigye nem termel inzulint, így azt külső forrásból kell bevinni injekció formájában, az erre kialakított inzulinadagoló toll segítségéve vagy inzulinpumpával.

▪ Az injekciót a bőr alatti zsírszövetbe (has, comb stb.) érdemes adni.

▪ A 2-es típusú cukorbetegség gyógyszerei a szájon keresztül szedhető antidiabetikumok, és csak később szükséges az inzulin pótlása.

▪ 1-es típusú cukorbetegség kezelésének szervez része az diéta, azaz a helyes táplálkozási szokások kialakítása, a gyermek életkorának és testsúlyának megfelelő étrend. Ennek során az inzulinadaghoz igazítják a bevitt szénhidrát mennyiségét.

Az diabéteszes gyermekek kezelésében fontos a rendszeres ellenőrzés: étkezések előtt és után (általában 90 perccel) is szükséges mérni a vércukorszintet. Az, hogy az aktuális gyermeknél pontosan mikor és hány alkalommal kell vércukorszintet ellenőrizni, a gondozást végző diabetológus határozza meg.

A vércukorszint mérés lépései

1. Mossuk meg a gyermek kezét meleg, szappanos vízzel és töröljük szárazra.
2. Helyezzünk tiszta lándzsát az ujjszúró eszközbe. Az ujjszúró eszköz tárolja és pozícionálja a lándzsát, illetve kontrollálja a szúrás mélységét.
3. Vegyünk ki egy tesztcsíkot a dobozából, majd a doboz fedelét azonnal zárjuk le, hogy ne kerüljön szennyeződés a tesztcsíkok közé.
4. Készítsük elő a vércukorszintmérőt a használati útmutatóban leírtak alapján.
5. Szúrjuk meg a gyermek egyik ujjhegyét a lándzsával.
6. Az összegyűlt vért cseppentsük a tesztcsík megfelelő részére úgy, hogy a vércsepp lefedje a

teljes tesztnyílást.
7. Nyomjunk egy tiszta vattapamacsot a megszúrt sebre és állítsuk el a vérzést.
8. A legtöbb vércukorszintmérő készülék néhány másodpercen belül elvégzi a vérminta elemzését, ezt követően olvassuk le az eredményt.
9. A mért értékeket jegyezzük fel egy vércukornaplóba.

Az előretöltött injekciós tollak használatának lépései

A megfelelő hatás eléréséhez az inzulint a bőr alá kell befecskendezni. Annak érdekében, hogy az inzulin ne kerülhessen a kötőszövet alatti izomba, elsősorban a megfelelő tűhossz kiválasztása nagyon fontos. Ugyanezen okból ajánlott két ujjal összecsípni a bőrt, és ebbe a bőrredőbe beadni az inzulint. Leggyakrabban használt területek: hasfal bőre alá, comb bőre alá, illetve felkar bőre alá, ennek kiválasztásában kérje ki a gyermek szülőjének, kezelőorvosának tanácsát!

Előkészületek: Óvatosan húzza le a toll kupakját. Ellenőrizze a patronban lévő inzulint, hogy megfelel-e a betegtájékoztatóban leírtaknak, ha igen, csak akkor használja a tollat. Vegyen elő egy új tűt. Húzza le a védőfóliát a külső tűvédő kupak aljáról. Típustól függően csavarja/tolja rá a tűt a védőkupakokkal együtt az inzulinpatron végére. Ezután óvatosan távolítsa el a tűről a külső, majd a belső védőkupakot. Tesztelje a toll működését a következő módon: A toll végén lévő gomb elforgatásával állítson be 2 egységet. Tartsa a tollat tűvel felfelé függőleges irányba, mutató ujjának körmével finoman pöcögtesse meg a patront, hogy a levegőbuborékok távozzanak belőle, majd nyomja meg a gombot. Normál esetben a tű hegyén át 1-2 csepp inzulinnak kell távoznia. Az inzulin típusától függően van, amelyiket fel kell keverni/rázni beadás előtt, van, amelyiket nem szabad. A felkeverendő/felrázandó készítmények esetében tudni kell, hogy a felkeverés/felrázás azt jelenti, hogy óvatos mozdulatokkal le-fel kell fordítgatni a készüléket (általában 20-szor), nem pedig erősen rázni. Az erős rázástól ugyanis az inzulin károsodhat, valamint légbuborékok képződhetnek a patronban. Minden injekciózáshoz használjon új tűt!

A dózis beállítása: Az adagológomb elforgatásával állítsa be a szükséges inzulinmennyiséget. Ha túltekerte és a kelleténél nagyobb mennyiséget állított be, a legtöbb injekciós toll esetében lehetőség van korrekcióra a gomb visszatekerésével a kívánt értékre.

Az inzulin beadása: Azt, hogy az inzulin beadásának helyén képezzen-e bőrredőt vagy sem, előre egyeztetni kell a kezelőorvossal, szülővel. Ez attól függ, hogy az adott területen milyen a zsírszövet vastagsága. A tű beszúrása a bőrfelszínre merőlegesen történjen. A tű beszúrása után nyomja meg lassan a gombot ütközésig. A gombot benyomva tartva várjon 10 másodpercet, mielőtt kihúzná a tűt, különben az inzulin visszafolyhat. Illetve pár másodpercig tart, amíg az injekciós toll teljesen leadja a beállított inzulindózist. A 10 mp leteltével húzza ki a tűt. Egy adott területen belül érdemes változtatgatni az inzulin beadásának helyét, az erre ajánlott sémát is előre beszélje meg a kezelőorvossal, szülővel!

A tű levétele: A tűre tolja rá a külső tűvédő kupakot, majd azzal együtt csavarja le és dobja a veszélyeshulladék-gyűjtőbe. A patronra tolja vissza az injekciós toll kupakját.

2. A diabétesz során jelentkező rosszullétek, valamint azok kezelése

2.1. Hipoglikémia (vércukorszint leesés):

Hipoglikémián a vércukorszint kórosan alacsony voltát értjük. A normális éhgyomri vércukorszint 3,9-6,0 mmol/l között van. Az 1-es típusú cukorbetegeknél nagyobb eséllyel lép fel hipoglikémia, ami kezeletlenül veszélyessé is válhat. Ilyen rosszullét több okból alakulhat ki.

- Ha a gyermek az inzulin beadása után nem étkezett,
- A gyermek későn étkezett,
- Túl sok inzulint kapott kimerítő testmozgás után,
- hasmenéssel, hányással járó megbetegedés.

Hipoglikémia tünetei:

- gyengeség
- fejfájás
- szédülés
- remegés
- sápadtság
- heves szívdobogásérzés
- izzadás
- izgatottság
- éhségérzet
- látászavar
- beszédzavar
- koncentrálóképesség romlása, zavartság
- súlyos esetben görcsök és eszméletvesztés is kialakulhat.

Hipoglikémia esetén az eljárásrend

2.2. A hiperglikémia (magas vércukorszint) – diabéteszes ketoacidosis

Egyes esetekben a hipoglikémia ellentéte is előfordulhat, amit hiperglikémiának (éhomi vércukor magasabb, mint 7 mmol/l, illetve étkezést követően 8 mmol/l-nél magasabb érték) nevezünk. Ebben az esetben a gyermek vércukorszintje tartósan magas lesz, ez főleg 1-es típusú diabéteszben fordul elő. Fontos a vércukorszint mielőbbi normalizálása, hiszen kezelés nélkül a hiperglikémia diabéteszes ketoacidosishoz is vezethet, ami egy életveszélyes állapot és feltétlenül kórházi kezelést igényel. A diabéteszes ketoacidosis oka az inzulin relatív vagy abszolút hiánya, ami miatt kórosanyagcsere folyamatok eredményeképpen toxikus anyagok, ketontestek termelődnek, mely a vér túlzott savasodását eredményezi.

A diabéteszes ketoacidosi tünetei:

- fokozott szomjúság, gyakori vizelési inger
- fáradékonyság
- száraz bőr és nyálkahártyák
- hasi fájdalom
- hányinger és hányás
- gyors, mély légvételek
- tudatzavar

▪ eszméletvesztés (diabéteszes kóma)

Diabéteszes ketoacidosis gyanúja esetén a vércukorszintet azonnal ellenőrizni kell. Amennyiben itatható a gyermek (nincs hányás és tudata tiszta) vizet kell adni neki a mentők kiérkezéséig. A diabéteszes ketoacidosis potenciálisan életet veszélyeztető állapot, ellátása kórházi feladat!

3. Eljárásrend

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján biztosítjuk tagóvodánként az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását.

Az ellátás érdekében minden tagóvodában legalább 1 fő óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást segítő szakember rendelkezik 1-es típusú diabétesszel élő óvodások és iskolások ellátását támogató pedagógustovábbképzésen (pl. Diaped., DiaMentor, Cukor Suli) szerzett tanúsítvánnyal. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerezték meg. A képzés során elsajátították a vércukorszint mérést és inzulin beadását. A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

A gyermek szakszerű ellátásán túl a szülő a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm.rendelet szerint igényelheti a diétás étrend biztosítását, illetve a diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján – a gyermek intézménybe bevitt, vagy a szülő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával

3.1. Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról
- a gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével
- diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint
- az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása
- az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása
- megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása
- kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel

7. számú melléklet

SZÜLŐI NYILATKOZAT LÁZ ESETÉN ALKALMAZHATÓ LÁZCSILLAPÍTÁSRÓL

Bonyhádi Varázskapu Bölcsőde és Óvoda – Városi Bölcsőde

Alulírott szülő/gondviselő nyilatkozom arról, hogy gyermekem lázas állapota esetén az alábbi lázcsillapítási eljárások alkalmazásába beleegyezem.

Gyermek neve: _____

Születési ideje: _____

Csoport neve: _____

Láz esetén alkalmazható eljárások:

□ Ruházat csökkentése, folyadékpótlás biztosítása

□ Testhűtés (langyos vizes borogatás / hűtőfürdő)

□ Gyógyszeres lázcsillapítás az alábbiak szerint

Gyógyszeres lázcsillapítás esetén az alábbi készítmény alkalmazását engedélyezem:

Gyógyszer neve: _____

Adagolás módja és mennyisége: _____

Mikor alkalmazható: _____

Tudomásul veszem, hogy a bölcsőde a gyermek állapotáról haladéktalanul értesíti a szülőt/gondviselőt, és szükség esetén orvosi ellátást kezdeményez.

Szülő/gondviselő telefonszáma: _____

Kelt: _____

Szülő/gondviselő aláírása: _____